

**Leo y escribo
en mi lengua.
Chinanteco Usila**
**'Eñ jnia sañ jau.
Jau jm kíé! Jé
Jeu Jeï'**

M.E.V.T
Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

Créditos a la presente edición

Coordinación académica

Sara Elena Mendoza Ortega

Elisa Vivas Zúñiga

Flor María Kobe Guzmán

Carmen Díaz González

Javier Avelino Fernández

Luis Alavez Bautista

Coordinación gráfica y cuidado de la edición

Greta Sánchez Muñoz

Adriana Barraza Hernández

Seguimiento al diseño

Ricardo Figueroa Cisneros

Jorge Alberto Nava Rodríguez

Autoría del prototipo

Guillermina Duarte Hernández

Elisa Vivas Zúñiga

Seguimiento editorial

María del Carmen Cano Aguilar

Adaptación para la población hablante de
chinanteco Usila

Gabriela Contreras de Dios

Javier Inocente Martínez

Supervisión editorial

Marlik Mariaud Ricárdez

Asesoría académica

Ana Isabel Jacinto Hernández

Revisión editorial

Marisol Ruiz Monter

Hugo Fernández Alonso

Laura Sainz Olivares

Revisión técnica

Maribel Eloisa Hidalgo Morales

Diseño

Fabiola Escalona Mejía

Diagramación

Enrique Sánchez Rocha

Adriana Peña Cervantes

Jesús García Morales

Ricardo Pérez Rovira

Ilustración de portada

Juan Jesús Sánchez Muñoz

Ilustración de interiores

Juan Jesús Sánchez Muñoz

Mario Grimaldo González

Ricardo Figueroa Cisneros

Fotografía

Pedro Hiriart y Valencia

Leo y escribo en mi lengua. Chinanteco Usila. MIBES 3. Libro del adulto. D. R. 2012 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, México, D.F., C.P. 06140.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores, y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

ISBN *Modelo Educación para la Vida y el Trabajo.* Obra completa: 970-23-0274-9

ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua:* 970-23-0500-4

ISBN *Leo y escribo en mi lengua.* Chinanteco Usila. MIBES 3. Libro del adulto: En trámite

Impreso en México

Jm isa'ī:

Jeu ukoo:

Tei joo:

Laje*č* itie*!*

Imäjnä 5
Njo' 6

Kö itie! 1

'Nää ira lée 1 12
'Nää ira lée 2 29
'Nää ira lée 3 48
Kö iköö jau chie 70

Kö itie! 2

'Nää ira lée 1 78
'Nää ira lée 2 97
'Nää ira lée 3 117
Kö iköö jau chie 136

Imäjnää

Jyimataä adö la aléti ijuü koléitsei kialä, ínë tyilä 'liö nää irasaä jnia ijüö tá kaala lajö lei lisalä tätja alial 'elit jnia salit.

Raleäti kolö jual kolö kö itjeä! kolö kö itjeä raléí 'nëet 'nää ira 'ée. Naäi 'nää ira 'ée në, raléí alial lingäät iløtt, ilniët jö ikulo, taneä kaala jö sikküö iløtt kore (iyié jniä lingäät irasaä), likm'm alial leä iløtt tja, lijülö alial saäät kö irasaä jnia alial jüli atet rallial kö iasaä. Mälile likm'm alial leä ja'u laä jniä iléi silyilö ilno'o linili.

Kala majyi la ma oo 'neä kore raléí kö jyimataä iløtt, kö majyi juol jnia jau lleli jö mm jniët ikölö ilnia rakia lajøet majyi në ilölö tala mataä, kíe tala iliö naä ratjet irasaä, ijo julö tá alial rallel neä jyimataä la.

Liö maä tsei amalile mataä majyi la!

Wa leä iæalä jmm lingäät.

Niol

Lajət náï niol píl ititöö ityää tänëi la köl tei jyimatañ në, inë jö lée lnëi lañ nëi jö alət la koł kö i awasañ nëi majyi itjeł ákual në.

Niol la ralée lajət tá ijułö ralət kał'a jö sikuö lingäf iləti kore jnia iləti tja.

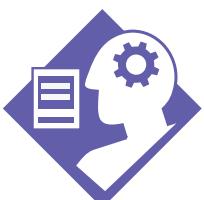
Írasañ aliał tyai jau. Niol la ralée i lnial je'e kore lnjö niol ititöö jnia o írasañ jö tyal jau aliał lełt irasañ jnia i lnial ləti jnia sañt nëi majyi.

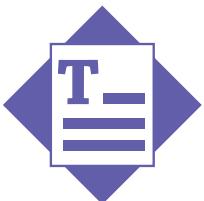
Yié jniä iləti. Niol la ralée itee lnëi ijułö walei tsei lël jö ratjeł neñ majyi irasañ i lei lnëi, jö lnial je'e kore lnjö niol, seyo akotełt jau rasat, aliał jniä jnia o jniä liał i jniä ikö majyi isət ikmłm lia!

'Ett irasat. Njol la Inie nalü jnia o 'ett+ irasat nē kore Inio. Jua nē lai i Inial 'ett+ iköl, ka la jö tyiö 'o! ia'eil, m'm jnia o 'ei ikolö ajal nië Inial 'ett+.

Lingätt irasat. Njol la ralei itei Inei i tyiö! 'o! jnia tyia! jau ityéi pää i a 'eli.

Alial leit irasat. Leit kö njö! ilée ka laajö likm'm alial leit laköl kö (kolnää irasat, alial leit jau, alial ratie! jau) firma, seyos, aköl tei jnia alial leit letra, alial jniä, alial ratie! irasat jnia lajei ityei kei laköl kö irasat.

'Eti tja

Jau teit illett tja

- Jau teit nē i Inial silei tá ka la jö jei a lia! 'et!
- Juü i Inial silei tá illett 'liö një kíe tala jau teit nē 'liö naï jau rakië! ájua nē alial leit 'ett.

'Ett tja kö irasat

- Mm ikö chie tiö! illett+ tochjö irasat.
- I Inial tyai jau 'el jö Inie aasa+ irasat neï majyi.
- Julii illett tja jnia 'eii ikö asäf.
- Juü i Inial silei tá i Inial juü ko 'eitsei neï illett, ka la jö jei: alial 'leli, 'laï

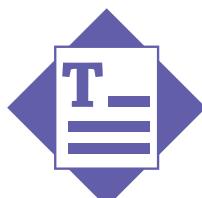

Neī jyimatäf tyiāl njo! la ijo jua! alei jō 'nial je'e jyimatäf iløtt kaala jō julö tá iratiel ilingäf.

Atei ajé'e njo! la linñi! lajøt tá ijulö małol 'néi kaala jō sikuö isaīt tá tja.

Írasaī alia! tyai jau. Njo! la ra'ee i 'nial je'e kore 'ñjö njo! ítitöö jnia o írasaīt jō tyai! jau alia! leit irasaīt jnia i 'nial 'øtt jnia saīt nēi majyi.

Alia! leit irasaīt. Leit kö njo! ilée kaala lajö likm'm alia! leit lakö! kö (ko'nää irasaīt, alia! leit jau, alia! ratje! jau) firma, seyos, akö! tei jnia alia! leit letra, alia! jniä, alia! ratje! irasaīt jnia lajøt ityei kei lakö! kö irasaīt.

Ísilei neī kíēl isaīt. Kö! jua! njo! la tee jnie 'néi kaala jō je'e kore 'aï kíēl majyi salīt, alia! jeuli 'néi.

Írasaīt neī majyi. Njo! la tyalä i 'ée írasiö ijo 'nial salīt lajøt i ma ajulö ko 'ítsei jō 'nial salīt lia. Kö jm.

Jéi jnia ju'lī irasaīt. Njo! la tyio 'o! naï ga i téi! kö isalīt 'nial je'e kore 'ñjö orasaīt lajøt ilno'o ma salīt, jei jnia ju'lī irasaīt ájua nē 'nial!

Ityie 'eit irasat

Ityie 'eit irasat. Løt kö ijéi 'ël løt makei lakö! kö irasat jnia alia! ratje! irasat iløtt jnia saitt ijéi lakö! kö 'nää ira ée.

Juö ko 'éitsei neí kíé! i'løtt

'Eit irasat jnia tyili 'ë! alia! saitt lakö! kö jáu i'le!

'Eit irasat ka'a lajö chie likuli lajøt näi alia! 'äi lakö! kö jáu i'le!

Lingä! lajøt irasat jnia juü tá alia! saitt lakö! kö jáu i'le!

Majniä lajøt näi tá í arangä! ka'a lajö chie juü alia! 'äi lakö! kö jáu i'le!

Jéi jnia lingä! alia! saitt lakö! kö jáu i'le!

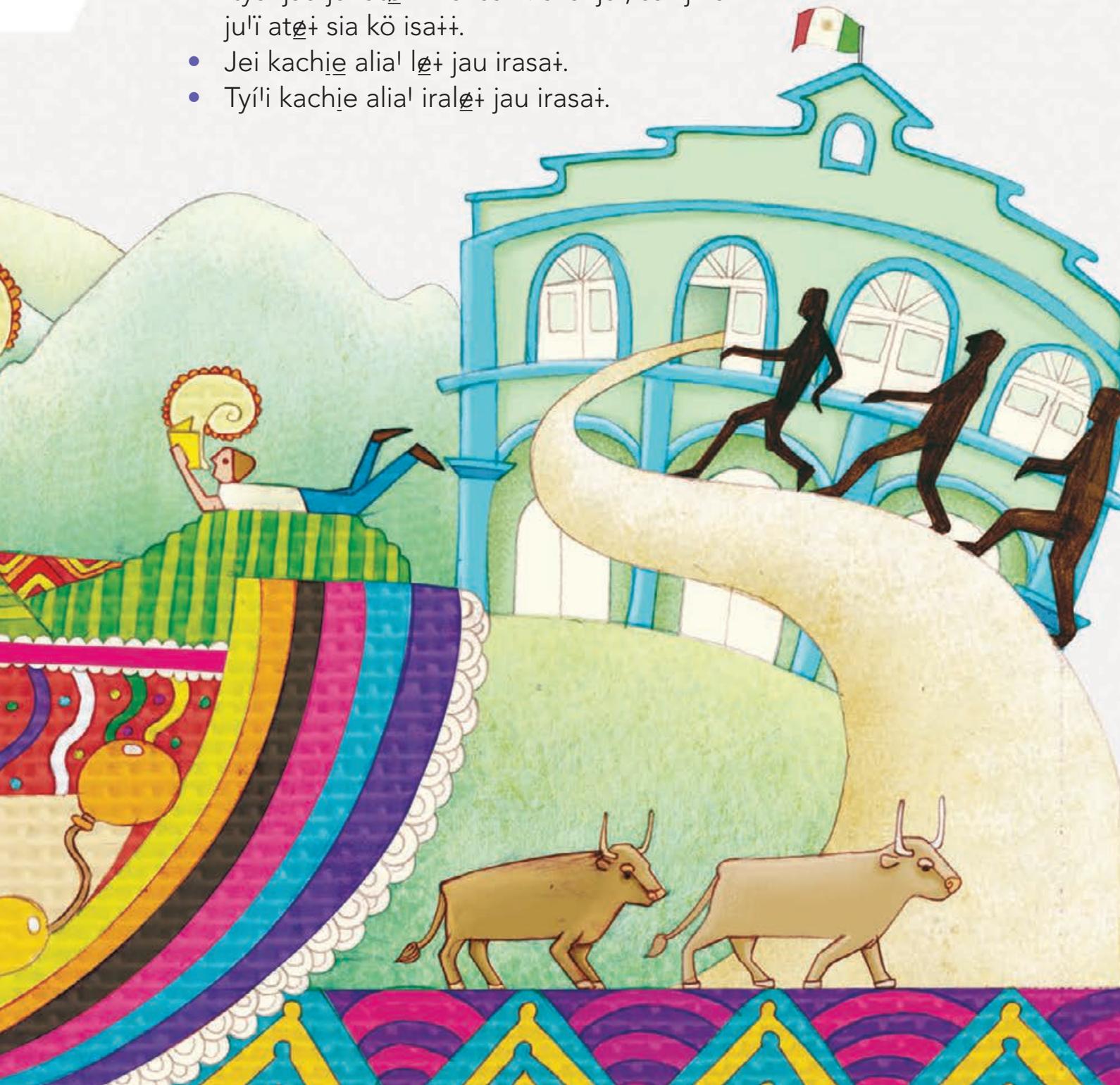
Løt lajøt ima amata! ka'a jö jéi jnia lingä! alia! jö saitt jau jm kíé! Jé Jeu Jei!

Kö itiel! 10

Chie amai' jnia adö:

- Jul'i lajø̄t naï nälí ga isāt lajø̄t irasāt.
- Jei alial lø̄t lajø̄t iratiel jnia lajø̄t naï irasāt.
- Malje li tāt lø̄t tja.
- Tyíli lajø̄t ilø̄t jnia likul i lël tá juö irasāt
ityai jau juï atø̄t 'nial saït: alial juï, saï jnia
jul'i atø̄t sia kö isaït.
- Jei kachje alial lø̄t jau irasāt.
- Tyíli kachje alial iralø̄t jau irasāt.

1

'Näää ira 'ée

'Ei 'nii lei

- 'Eit latä irasač kala jö liñí 'e! jö 'nie majyi ite sitá.
- Ngäč alial raløč kala jö likuli alial rasač.
- Chii laköl jual irasač kala jö lingäč 'e! 'nië aasač.
- 'Ei tja.
- Tyíli jau isisač neř majyi ikii jau.
- Sač majyi ikii jau alial løč i 'nia! sač.
- Jei jnia julč isajö neř majyi ikii jau.
- Tyíli alial raløč majyi ite sitá jnia majyi ikii jau.
- Tyíli jau ira 'le! neř majyi ite sitá jnia neř majyi ikii jau.
- Tyai 'eli ira 'le neř majyi ite sitá jnia majyi ikii jau.
- Tyíli alial sač jau í 'äč yeli, yia joo jnia je'u.

Jé njo! në jnia ngáï ingäť.

'Aï majyi la'ï siyeli apéïl ñïl la.
Oma a 'yeli kö majyi ijniä lane.
Ateï ma a 'yeli kö majyi lala.
'Aï tio'lö lijüö majyi la.

**'Ei jm isaï irasa†, tə† teü irasa† jnia firma, jö júa!
Ië! lilei irasa† në.**

JÀ'U ÍTË† PRIMARIA IILEI TEÜ JAU
"BINEI JÜA" 20DPB01581

ERATEI: III
KOÖ TÈI MAJYI 17/2009 – 2012

IAÏ NEÏ: ITE SITÁ

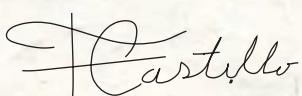
Neï Mal, Jé Jeu Jeïl, Maló Ñijeu kiä 21 së† abrei ñ† 2012.

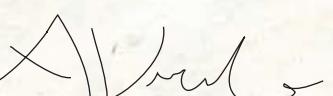
C. Ábitoria Nää Dái
C. JMAI SIMAI
SI SÀÏ

Ja'l u iyáta† ja'l u ít. ë† la jñiai sitá kíä jmai simali, JUÏ JAU ikolö
lajä† tiolö, atiol jöse† ja'l u ítë† la, ingä† tiolö lajä† tomaï kiä 25
së† abrei ñ† la, ní 10:00 to 'ie. Kalä jö chiee jau itye† yé 'nial neï
kíel imata† ilei ja'l u ilei lajë† nïë.

Ku'l jnië 'neï ti'mal ko' ñeï iniala mate*l*i mal jnia ila† jä chie ayé
'a† neï kíel imata†.

JÜÖ JAU

_____
ÁSITË† FRANCISCA CASTILLO GARCÍA
ÁSITË† ATYE† KÍÄ JÀ'U ÍTË†

_____
C. ARTURO MIGUEL VICENTE
MDAÏ KÍÄ JMAI SIMAI

Ngáť lajët ingäť.

Oma a'eli kö majyi ite sitá ijniä lanë.

Jáň ja.

'Ei iseť majyi itei sitá ně lia!.

Si 'Ijö! ingäť ně jñiä jau raleť ichie.

Aï tio'ö tee ingäť:

Jm isaï jau! ítët, ijuü tá
jnia akolö tei majyi.

Majyi ite sitá 'Inia'
ratöö:

Ásitët tyeť kíä jau!
ítët jnia mdaï kíä jmai
simali.

Majyi ně 'Inia! tiř:

Ijë, yie! jnia ora.

Ngáť lajët ingäť tanei në.

Ájua në sa ratöö jm isaï ásitei atyei kia jau! itei nei majyi ite sitá lëi li lei.

Si lëi jnia ótei kíe! majyi ite sitá jnia irasa! në.

Firmas

!Aï kíe!

Nei Mal, Jé Jeu Jei!, Maló Nijeu kiä 21 set abrei ñi 2012.

C. Ábitoria Nää Dái

C. JMAI SIMAI

SI SÄI

Jal u iyatai jal u it. et la jniai sitá kia jmai simali, JUJAU iko'ö lajäť tio'ö, atio' jösei jal u itei la, ingäť tio'ö lajäť toma'i kiä 25 set abrei ñi la, ní 10:00 to 'ie. Kalä jö chiee jau ityei yie 'nia! nei kíe! imatai ilei jal u ilei lajët në.

Kul jnië 'nei til'ma! ko! ñei iniala matei mal jnia ila! ja chie ayse la! nei kíe! imatai.

Jm isaï majyi

Yie! jnia ora

!Aï nei

JÀIU ÍTEI PRIMARIA IILEI TEÜ JAU
"BINEI JÜA" 20DPB01581

ERATÈI: III
KOÖ TÈI MAJYI 17/2009 – 2012

!Aï NEI: ITE SITÁ

ÁSITEI FRANCISCA CASTILLO GARCÍA
ÁSITEI ATYEI KIA JÀIU ÍTEI

JÜÖ JAU

C. ARTURO MIGUEL VICENTE
MDA! KIA JMAI SIMAI

Tyío 'o!...

Majyi itei sitá le kö irasa† ite'li chie kö 'ië jnia kö ora irale† ka'a jei 'aï ne' tio'lí.

I'eii tia

'Ei tia irasa† në, 'le' kore 'ñiö laje† jau alia' rasa†.

Koralie ajiña ñeii 'øii 'uö tio'lö jnia tochiö jö jual 'el arangäi.

Kö itya kíé' ajüö'

Siä jä jötä ateli ajüö!. Ajüö!. La əsia tol'oi ma pá, la iløi ikíé' lajäi jötä pa maløi. Kö jm asal'i ijä jötä ama pá tol'oo:

—Kuo kole tol'ó! 'nöö kíe tala salä.

Ijä jötä 'aï akui tol'oo ijö sié mä akuli.

Jöpa ajüö! pá tol'oi tíela.

Atái Díaz
Aajali: J. Neü Hidalgo Pérez
Sitá kíä Chiapas

Júa!

'Ei arajelu iko'lö kö ama a 'e*l*i.
'A*l*jau sa a'l*le*!. lle.
Alia*l* ajé*l* irasa*t* në.

Omañt'i 'e*l*...

Ate*t* 'e*tt* t*ia*, n*ai* ga i 'e*t* 'n*ia*!, tya*l*ä 'e*l* j*ö*
'nië aasa*t* 'e*l* iko'l*ö*, k*a*'a j*ö* jau n*ë* ty*ie* pa*ï*,
tsei jnia ty*ö*ö t*se*i a 'e*t* tio*l*ö.

'Ei Ásikji jñä á'lüö, ne*ñ* Jyimata*ñ* il'e*tt*, juö kojñiá ka*l*a 'e*ti*! t*ia*.

Iratöö tanë*ñ* n*ë* ma loo 'n*ë*i ka*l*a j*ö* juo*l* alia*l* 'e*tt*:

- 'Ei tochiö irasa*t* n*ë* jnia 'nië'l 'e*l* j*ö* 'n*ii* lei.
- 'I*e* alia*l* n*ai*jau 'l*e*'e*l*.
- Nöö kole tai ate*t* ajé*l*e iratöö koma, jnia kö m p*í*l, 'ne*t* mm p*í*l, a'mä t*ara* 'n*ää*.
- 'Le*l* i 'n*ia*! 'l*e*'e*l* ingä*ñ*, jnia ate*t* 'n*ia*! 'l*e*'e*l* t*ia* l*ia*!
- Työ 'o'l 'e*l* sa*t* üö iratöö 'a*ñ* asa*t* jnia 'a*ñ* ajuo*l* jau l*ia*!. Ila j*ö* l*et* tö*nj*ë na*t* ga imal*je* 'e*tt*.

'Ei nē irasač në, jé kore njo! jnia 'ei jau iratyia në.

Álei chi sijēi sie, leī jö akii kö majyi ikíelajöi Ámarei.

'Júa! jnia ngáč lajəč angäč taneč në.

'Aï majyi lač sikie adö m në nē amesa.

'E! lač ralle! nē majyi në.

'Aï tio!ö sač majyi në.

Oma asalč kö majyi lanë.

Jé jnia 'ei kore irasa† në. Jnia jnáí kö mtilø† 'aï yie! alø† majyi në, iaseu jm isaï asa† majyi, ire! ira 'le! jnia ikafe jm isaï 'aï kíé'majyi.

Kiä kje ñ‡ sø† junio ñ‡‡.

Ámarei:

Ngöö jau! kíé! mää, ta!lo manio!o, juö kö itsei lo! yie kää ike!u Apee jau! ítø† ní kia to! 'ie.

Ajüö jau,
Álei

Sa†† 'ë! le lø! tönjë! 'nia! chiee lajø† iratöö tane! në neï majyi ikii jau.

Yie!

Jm isaï̄ laï̄ kíé!

Irasat:

Jm isaï̄ asāt:

Tyío 'o!...

Majyi ikii jau leg i jau tet isaï̄ jnia o ikii ikíé!jä chie ate i sa lityai jau jñiai. Sāt nēt kö ále'u majyi ipí!.

At ge i sāt kö majyi ikii 'nia' tñī kore: Yie!, jm isaï̄ laï̄ kíé!, jau i 'nia' sāt jnia jm isaï̄ laï̄ asāt majyi lia!.

**Sa†† kö majyi ikii jau kíé'ljä chie kia'lä jnia o jä añ'il
re'lü kö i'no! liñf'l'i tá tja jnia o 'no juü tá tja.**

Juö kö ko 'eitsei jua në 'neü mani jëë jä chie kia'lä jnia o jä añ'il re'lü
asia achilai 'neü 'noo liñf'l'i tá tiaa o chii sijuü tá jñiai 'neü jö 'nia! ko'o kö
majyi ikii jau.

Sa†† 'ë! 'nia! chiee neü majyi ikii jau kia'lä.

'Aï kíé'l majyi ikii jau ju'lö.

'ë! 'no'o je'l'u chie në.

Sa†† 'aï yie! ajulö majyi në.

Satit taneri në alial ma asatit 'no'o chiee neri majyi ikii jau kialä.

Jé neri majyi ikii jau kialä oleg i lailegi ira llel taneri në jnia júlö ájua në 'nial julö.

- Oratöö yiel neri majyi ikii jau kialä.
- Oasalti jm isäli
- Oasalti jm isaii laii kíell majyi në.
- Oasalti lël malnöö jelui 'neri.

**'Ei t̄ja majyi ikii jau kialä, iköö jä ajñia'l a m̄atať
jö mm ma'l̄oi 'neï isajöö jnia ngať 'neï ira 'le'
taneiň në.**

- Ongäť irasať nei majyi ikii jau la kië.
- Oratöö ada lai yiel aleť majyi ikii jau la kië.

**Lajet̄ jau iangalť isajöö, sať jnia o júlö iset̄ majyi
ikii jau në.**

Ityie 'ei! irasat

Wanía'a ko'nää ira 'ée majyi ite sitá la jnia majyi ikii jau. Olijua! 'ne+i jau alia! lə+i kö'ö kö irasat jau.

Majyi ite sitá

Majyi ikii jau

Sa+i jnia júal.

'Ei makéi lə+i majyi në.

Alə+i jnia já+i 'nia! lako'ö kö majyi në.

Ille 'Inial sa††.

Juö ko 'éitsei neï kíé! j'ëi†

'Éi irasa† t‡nëi në jnia jé jau irasa† pää álëi lia! në.

Sä Lei Jé Jeu Jeïl sia jm kíé! jeu jeu ne, lajang a!ñö akuajeu 'Inaïi jä atyeii **pá** ka'la kaüli, asia siä akuajeu kiä jnië jö ajngá† jnië áñi† ka'la jö juö jnië silyio! jie jnië chie kiä tá la **jm** kachiö chie kaü'l ályié. Simail siyeii atiö! jeu la chií ijuïi já jé naïi ate† ato! **jä** ka chiö simail siyeii asiä jeu sé† chiali jau'l kíé! ngë† lakö'l jua'l jö! Sé†, kíé tala sa sia ájyi misé† jau'l kiä jnië juö jnië mää kíé! lajang asia sia amesa kiä jnië tá tia **pa** kö amesa jnia ajö ní ka'l lajö tá† 'yie jnië, **jä** añi† ajö aréü'l ijñia neïl sái ateü ka'l lajö juïi silyio! jnië am reü'l atyeii péi'l chií tië si liai áro jnia sai sia kí'li lia! lai áñi† 'liö maï tyei jö kiai alyie ka'l lajö jla†, silyie a!m! i kö ateü ate† ato! jö majnia ikö aréü'l neïl akua tasé†.

Jä am **jö** aréü'l ijñia neïl ani **je** jnië ma tiel sé† manéi, íneïl jua'l jñei kö áta*ai* mm, köama aki'l jnië sireü'l aja tasé† jnia jniä, ñeïi jnië **jm** ni kíé jnië jm 'liö maï sé† 'liö maï silyio! chie ate† sikei **jm**, néïi jö **pa** jniá 'nial 'lé jm kiä ka'l la **jö** lajäng chie sääf akua ukoó chie ko jaïi tsei.

Jau irasaň paï álëë lia! ró! kore alia! ramám lakö!
juá! laï kala lajö dya jau ne. Jé alia! ra 'éé ne.

(')	( )	(_)
pá	pa	p <u>a</u>

Júá! 'ë! leti mákéë jáu íaróló në.

Madyia irasa† ne sa!† jau iralę† ichię.

Akua jéu kia _____ kia ma _____.

- a) pa   ä) pa

jnjä _____ mata† a'mäséi kíel' _____ kia.

- a) pa   ä) pa

Ñéi jnië _____ tyie ní kái jnië _____.

- a) jm   ä) jm   b) jm

Ayá ñéi tyie kö jm _____ née jö ñéi _____.

- a) jm   ä) jm   b) jm

'Ei irasa† tanei† ne jnia jnai† kö mtilei† jau iralei† ichię.

Akí pa átsai.

Jnjä pa mata† amesa kíel' nel'i.

Tä jmää újm' mkäü ate† ke'ui jm.

Tä jmää újm' mkäü ate† ke'ui jé jm.

2

'Näää ira 'ée

!Ë! 'Inii lei:

- 'E+ jau iratöö naïi ga ijei lajët irasa+ neï majyi iteii.
- Ngä+ alia! ralët kala jö likuli alia! rasat.
- Jei alia! le+ irasa+ kala jö tyili lingä+ ira 'le!
- Matä+ ilë+ tia. Juü lajët ilë+ iko ja+.
- Tyili jau sisat neï majyi i 'yeli.
- Sa+ neï majyi i 'yeli alia! le+ i 'nia! sa+.
- Jei jnia ju+ isajö neï majyi i 'yeli.
- Tyili alia! ralët majyi iteii jnia majyi i 'yeli.
- Tyili jau ira 'le neï majyi iteii jnia neï majyi i 'yeli.
- Tyai 'el+ ira 'le neï majyi iteii jnia majyi i 'yeli.
- Tyili alia! sa+ jau í lä+ yeli, yia jóo jnia je+u.

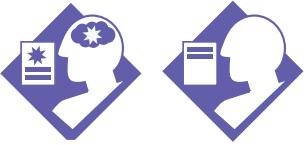

Jé kore njo! në jnia 'ei jau ira tyia.

Ngáï lajët ingäť.

'Aïi majyi la'lï si 'yeli adö ñïl në.
Oma a 'yeli kö majyi ijnia lanë.
Alët 'nia! juï majyi la.
Oma aju'lö kö majyi lanë.

'Ei koralie jnia júa! 'ë! rajual! irasa† në.

ITEII

Jëü Roo Mateï. Të jnië 'neï kà maré'ü jnië tio'lö jña'lä lajäť chie kia'lä, kö jm ijuö jnië kíe tala tie'l ja'lü ítë† kíe'l apéli m jöö jnië.

ELIBETH ROQUE MARTÍNEZ

Atie' ja'lü ítë† *primaria* illei teü jau Aquiles Serdán neï në pa te'e jnië 'neï itiel jnië jeu jüö Luis Donaldo Colosio col. Aeropuerto, kiä 2 së† *agosto* atë† atol a'ne† ítë†.

Si jñä jnië 'neï tönië, në niä kíä tio'lö.

Maköö jnië 'neï:

SR. FLORENTINO ROQUE RAMÓN

SRA. ANDREA MARTÍNEZ PABLO

Sää Lei Jé Jeu Jeïl, agosto 2012.

Ngáï̄ lajə̄t ingǟt tanēt në.

!Ël̄ la'l̄ juö majyi iteii.

!Aï̄ jau lityalá nē majyi iteii në.

'Eī isə̄t mtajyi iteii në.

Ngáï̄ lajə̄t ingǟt.

Jú'lö kore lajə̄t irasāt inë jnia t̄jë !ël̄ itə̄t 1, 2, 3 jnia 4 aliā lə̄t isāt kíé̄l̄ majyi iteii.

- ( ) Jm isāi ajuö jm
- ( ) 'lë, yiel̄ jnia ora isilei
- ( ) Ratjel̄ !ël̄ juï̄
- ( ) Jm isāi alei jm kíé̄l̄

!Aï tie! jau! íte! kíé!. Kie kö jéu jau irangáñ kore.

- a) Áelibeth Roo Pérez
- ä) Elibeth Roque Martínez
- b) Áeliza Roo Mateñ

Alø! tie! jau! íte!. Kie kö jéu jau irangáñ kore.

- a) kiä 12 sët agosto
- ä) kiä 4 sët agosto
- b) kiä 2 sët agosto

!Aï tee itie! jau! íte! Elibeth Roque Martínez. Kie kö jéu jau irangáñ kore.

- a) Siréüi
- ä) Niyeñli
- b) Jmai sie

Si lịö! ingäñ në jñiä jau ralø! ichie.

**Alia! le! saññ majyi
iteii në:**

Ilë, yiel jnia ora isilei, !Ë! neñ, jm
isaññ alei jm kíé! jnia ajuö jm lia!

**Atø! juññ kö majyi
iteii !ë! juññ:**

Ijuññ jau.

Majyi iteii në le!:

Jm, ikeñui to lloo, ilyeññ jnia lajø!
jm ijuññ: salññ, soññ jm, ikeñu ángeñ
kíé! Jödái jnia lajø! naí jm.

**!Ë! iratje! li tyalá
neñ majyi:**

Kö itäññ.

Kö majyi iteii ralęi ijuü jau iköö jä chie iyé keü tsei kaa lajö chií kö isia isilei ijuö jníáa. Inë rakiä jm, ikelui to 'lloo i 'yeü chie jnia lajęi jm ijuü: sałti, sołii jm, ikelu ángeü kíł Jödái jnia lajęi nał jm.

I'ęi*ł* tja

'Ei jau në alia! 'nii juo!.

¡Kua yie lja! ilélu tajo!! (Kialli 'eil)

Lja i lélu tajo. (Kö i 'leli)

Máá tönię, kaa lajö liñńli. (Kialli 'eil)

Máá, kaa lajö liñńli. (Kö i 'leli)

'Ei 'nië jau a në jñia **ch**.

Jua në aeli lajęi inë konäł alia! läii oraju'a ada konäł.

'E'le tönië Inia! 'éi kore irasa† në.

Omañt'i 'e'...

Ate† 'e†† inëi jau 'nia! 'e†† kore kíe la ko!ö
ju! inë pajö ma jniá 'e' jö lä† jnia ikojäí alia!
ajuö aasa† jnia 'nei 'e†† lia!

'Ei tja irasa† tanei në.

Mm jnië la koralje matäi tochiö irasa† në jnia 'uö lia! Inia! lingäi irasa†.

Confusio jua!:

"Júal 'e' iñi†. Ajuö 'nei ilöö ní† lajø† isakm!, inë
pajö le† ichie iñ†".

"Tø† ajaï jnia! jä chie tse†, 'nia! kuo pei ikú'o ila†i.
Tanei jä chie 'la† ngä† 'uö okilä! lajø† illa† ikiäi".

"Tø† ille'e jnia! añi'relü 'nia! matei lajø† ijö ille'e".

'Ei isət irasa† në alia! ra m̄m.

Koralje ke- l
i rasa†: köi m i.
Ititeü ke- l
i rasa†:

- Koralje juii !ei !ë! lei.
- Ititeü m i iløti.

Iti'nei ke- l
i rasa†: !ei ira m̄m.

Juö ko 'éitsei neř kíé! i'lëi‡

Arangäi! !ë! ra m̄m la kolö kö ke- l
i rasa†.

Jë ( ) Asia ( )

Akäi! maeu ikoö ijúö kö ira !le! kö ke- l
i rasa†.

Jë ( ) Asia ( )

'Ei i'lëi‡ në Ajau úúö jnia á'üö, neř Jyimata† i'lëi‡, jnia neř wajñiá ka'l a lajö !ëi‡ tja.

Iratöö tanei! në ma !oo !nëi ka'l a jö juol alia! !ëi‡:

- 'Ei tochiö irasa† në jnia !nië! !ë! jö !nii lei.
- 'Ie alia! naïi jau !le! le.
- 'Ei kore alia! rasa† ka'l a jö lingäi! !ë! ralle!
- Tyiö !o!o !ë! saï irasa†, üö iratöö !aï asa† jnia !aï ajuol jau lial. Ila jö !ë! tönië naïi ga imalje !ëi‡.

'Ei irasa† në, jé kore njo! në jnia 'ei jau ira tyia.

Ma 'l_o'o tø̄t jm kíé'sä asityeï Sä L_ei Jé Jeu Jeï!, adö D_eu S_eë Mateï si kaï ák_au l_aii iköö alie ák_au, jö a'yili kö majyi iralø̄t akui ák_au.

Tsei ta 'l_{oo}, ák_au
kíel jm pa ma jai.

Tä tsei kúó
ákaü kië.

Ngář lajø̄t ingäť taneï në.

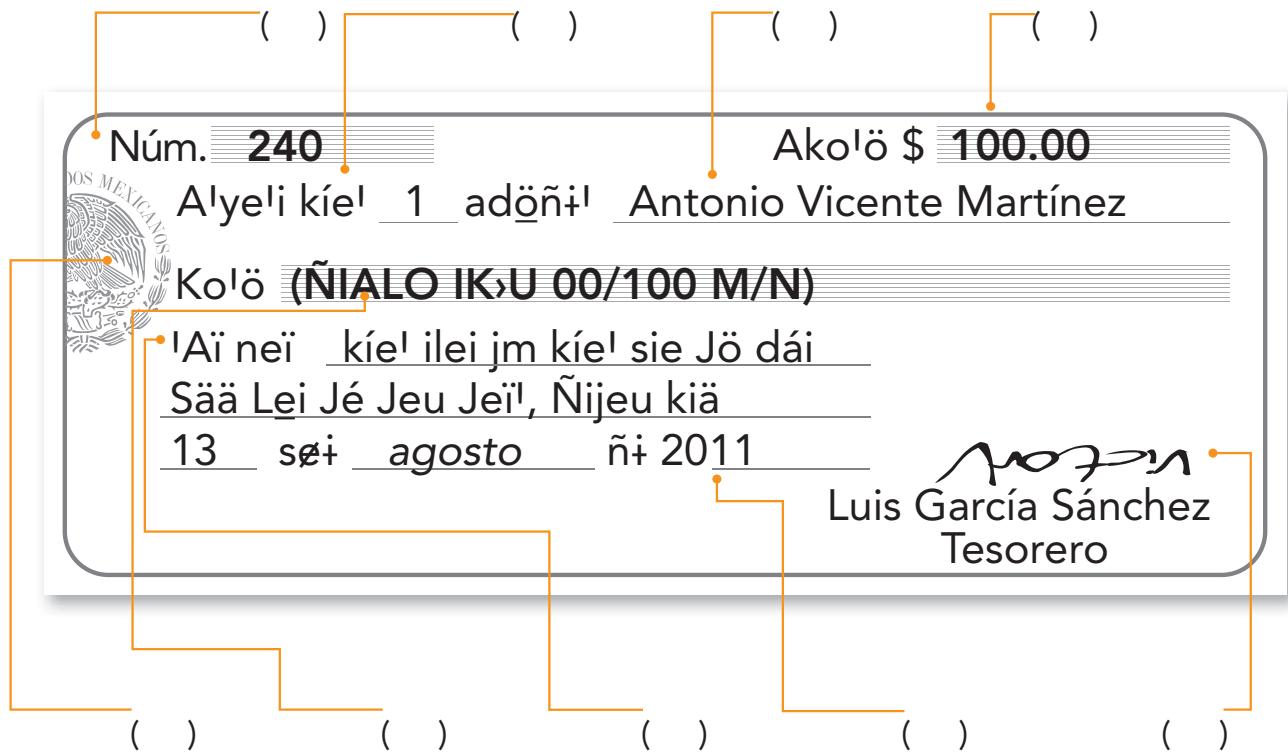
'Aï majyi lař si sař adö ñiř në.

'Eř lař ralleř neř majyi në.

Oma asa!+ kö majyi lanë.

Jé jnia 'ei kore 'ñio irasa+ jnia tje tajo'o
parentesis já+ te+ lako'o kö irasa+ në.

1. Ako'o tei majyi i 'yeli.
2. Ako'o tei 'aii.
3. Jau "A'yei".
4. Jm isaï 'ai akuo ákau.
5. Ako'o tei ákau jnia o 'e+ ia 'yeli.
6. !Aï neï akui ákau.
7. Ille jnia yiel akui.
8. Jm isaï jnia firma kíela'yeli.
9. Seyo.

**Sait 'ë'l le le tönjë 'nia' chiee lakoö kö irasat në
neñ majyi i 'ye'i.**

Akoö ákau 'aii.

Jm isaï chie aakuo ákau 'aii.

Akoö ákau jnia o 'ë'l a 'ye'i.

'Ai neñ akui ákau.

Ijë jnia yel akui.

Tyío 'o!...

Majyi i 'ye'l'i let kö majyi il'yéí ateti sia kö ikúó, áka, inë 'nia' ratöö jm isaïi aa'yei áka jnia o 'ë' akui jnia 'ye'l'i. Majyi i 'ye'l'i në júó tá ikiá 'úö, ateti sia iliá, jnia o sia ikúó lia!, inë jö machie ateti sia kö áka akúó iköö chie jnia o jau! ítget, ka'la jö salisiä wajáï tsei isa ama 'mälá jnia osa akú'ló kö i 'nia' makúó lia!.

Ró'ló kö majyi i 'ye'l'i.

Atyie jm itiel jau! ítget primaria iselí Sä Lei Jé Jeu Jeïl i 'neï lat jmai simali jnia o sie a'le'l'i, ilaï alie áka kíä sitá kíel'tie'l jau! ítget jö 'nia' ja'l'i áka ikíel'mai simali atiel jau! ítget kíel'ka'l'a lei jm, iläii lei 500 kau, adö Juä Mateë atyii jö akui áka läii jö 'nia' ku'l'i 'neï majyi ia 'ye'l'i ijö ralget iakui áka läii.

Jau ima arasat në sat neï majyi i 'yeli ikulo adö
Juä Mateë.

Núm.	Ako <small>l</small> ö \$
A'ye <small>l</small> i kíe <small>l</small> _____	adöñ <small>t</small> ! _____
Ko <small>l</small> ö _____	
'A <small>ï</small> ne <small>ï</small> _____ _____	
_____ se <small>t</small> _____	ñ <small>t</small> 20 _____ .

Ájua në 'Inial jé alial arólo majyi i 'yeli kialä jnia
jé iratöö taneï në.

- Majyi i 'yeli kialä ratöö laï yiel alet.
- Asat jm isaï jnia firma ia 'yeli ákau.
- Irarólo në rasat kore.

**Mm iköö ajñia! m̄ataä wa'ei majyi i 'ye'lí kia'lä jnia
ngaǟ iratöö taneñ në, jnia jú'lö ájua në 'nia!**

- !Aïi neñ ajai ákau 'aii.
- !Aïi yie! aløi majyi i 'ye'lí në.
- !Aïi jm isaǟ ratöö kíe'majyi i 'ye'lí në.

**Lia! ma angaǟ ikö ajñia! m̄ataä jnia lajeñ iasañ 'neñ
sañ i señ majyi i 'ye'lí.**

Nûm. _____	Ako'lö \$ _____
A'ye'lí kíe! _____ adöññ! _____	
Ko'lö _____	
'Aïi neñ _____ _____ _____	
_____ señ _____ ññ 20 _____ .	

Ityie 'ei' irasač

Wanía'a ko'näää ira 'ée majyi iteii jnia majyi i 'ye'i.
Olijua! Inet jau alia! Iet kolö kö irasač jau.

Majyi iteii	Majyi i 'ye'i

Sat jnia júal.

'E' makei lət majyi nē.

Alət jnia jáť 'nia! la kolö kö majyi nē.

Ile 'nial sait.

Juö ko 'éitsei neí kíé! j'et

'Éi iseit irasait tñéi ne jnia jé jau irasait pääi álëi liai ne.

Sä Lei Jé Jeu Jeil sia **jm** kíé! jeu jeu ne, lajang a!ñjö akuajeu 'naii jä atyei pá ka'a kaü'l, asia siä akuajeu kiä jnië jö ajngáf jnië **áñii** ka'a jö juö jnië silyio! jie jnië chie kiä tá la jm kachiö chie kaü'l **alyié**. Simail siyei atiö! jeu la chií ijuü jä jé naï ateit ato! jä ka chiö simail siyei asiä jeu **sei** chiali jau kíé! ngëët lakö! jual jö! **sei**, kíé tala sa sia ájyi misëit jau kiä jnië juö jnië mää kíé! lajang asia sia amesa kiä jnië jniä tá tia pä kö amesa jnia ajö ní ka' lajö ta! lyie jnië, jä **añii** ajö aréül ijña nei! sai **ateü** ka'a lajö juü silyio! jnië am reü! atyei péi! chií tië si liai áro jnia sai sia kíli liai **áñii** 'liö maï tyei jö kiai **alyie** ka'a lajö jaat, silyie a!m'l i kö **ateü** atëit ato! jö ma jnia ikö aréül nei! akua tasëit.

Jä am jö aréül ijniä nei! ani je jnië ma tie! **sei** manéi, inei! jual jnei kö átai mm, köama akili jnië sireü! aja tasëit **jnia** jniä, nëi! jnië jm ni kei jnië jm 'liö maï **sei** 'liö maï silyio! chie atëit sikei **jm**, Néi jö pa **jníá** 'nial líe jm kiä ka'a la jö lajang chie sáit akuä ukoo chie ko jaï tsei.

Ró! lajət jau íjniä konäi. Jé kore alia! rá!ee
imäjnjaä jo! irasañ në.

Áñii	Áñi	Añil

Júal! jář makéi le! jau íaró!ó në.

Kíe kö jéu tajeu! jau irasa† jm isaï njo! ne.

Ateü

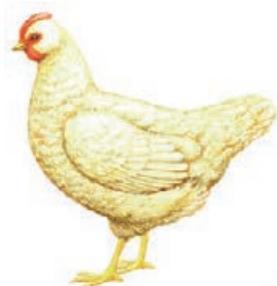
Ateü

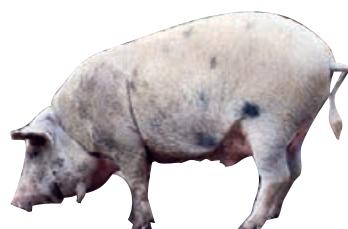
Alyie

Ályié

Áñi

Áñijí

Sé†

Se†

**Ró! jau íma jniä taneï në jnia júö! ájua në 'Inia!
sa†! alia! na†! rasa† jau iratöö päi á'ëi lia! ne.**

sé†

jm

á'yie

áñii

jm

sé† 'yíé! Née.

---

a la†† jeu a 'neï pí! **á'yie**.

ñéï **jm** nikéi Jnië **jm**.

Jmä kíé! **áñii** Ángeü jniä áñi.

3

'Näää ira 'léé

IËI Inii lei

- Jei kore alial raləti jnia njo! kala lajö likuli ira 'le! ne'i majyi isaï ijuü jau.
- Ngä*ë* alial raləti kala jö likuli alial rasai.
- Tyé jnia likuli 'ë! 'nie ira 'le! ne'i majyi isaï ijuü jau kala lajö likuli lajəti naï ira 'le!.
- Jul*ë* si 'yol*ë* iləti tja.
- Tyíli jau isisa*ñ* ne'i majyi im*m* i.
- Sa*ñ* ne'i majyi im*m* i alial ləti i 'nial sa*ñ*i.
- Jei jnia jul*ë* isajö ne'i majyi im*m* i.
- Tyíli alial raləti majyi isaï ijuü jau jnia majyi im*m* i.
- Tyíli jau ira 'le! ne'i majyi majyi isaï ijuü jau jnia ne'i majyi im*m* i.
- Tyai 'e*li* ira 'le ne'i majyi isaï ijuü jau jnia ne'i majyi im*m* i.
- Tyíli ateñi 'nial sa*ñ*i *letra* la: ñ, n, m, l, ng/jñ, jn, jm, jl, jng.

Jé kore njo! ratöö tanei næ.

Tsei ta lloo, majyi la kia! asaï
inëi kíel imataï kia Jé Jeu Jei!.

Tsei ta lloo añi! péli, kie, wa jüö firma ia'yei.

Tyia jau tio!ö ko!ö jau! ingäi tæ nei næ.

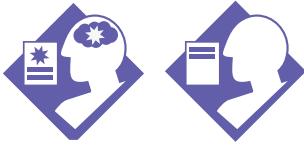
!Aï majyi næ la!i sikui ikö sitá kia jeu næ.

!E! tá li juö majyi ilanë.

Já! ju! majyi ilanë.

!Aï chial tio!ö juö majyi lanë.

Nei tá yé tæi ukø!o jnia o jeu ukø!o otyie majyi ilø! lanë.

'Ei la ko'lö ralie, firma, je njo' jnia júal' lë' nië lei.

ITEI:

ÍNËÏ KÍÄ IMATÄË

IRATÈI: III

KO'lö TEI MAJYI

IMÄI M JYI

/2012

IAÏ NEÏ: Iraile

Sää Lei Jé Jeu Jeïl, Maló, Ñijeu, se'i nobiembre kiä 19 ñt 2012.

C. Jacinto Leonardo Ramos.

SITÁ Kíä JEU

JËT SATIA, JÉ JEU JEÏL, ÑIJEU

SI SAÏ:

Säi iko'lö 'nei Angélica María Miguel Lorenzo jña Gabriela Contreras de Dios, tekniko jnia ajüö ju'lö kíä IEEA, kíä Jé Jeu Jeïl, Maló, Ñijeu. 'Ei tio'lö chii uko'lö Kët Satia, kajö nga'f chie neï kíel ja'lü ito'f kíel adö ní 10:00 to' lie tomaï kiä 23 se'i nobiembre ñt 2012. Jö pa jeu 'nei ka'lä jö ma'lö'lö 'nei lajët il'nial' iko'i tio'lö.

Sie masia jau se'i, tíela makö 'nei.

AJÜÖ JAU

IMA'QI ICHIE. SIE MÀ INIA! LAI ISët

"IMAKOI ITÄI CHIE SA'F SIA INIË TAI.

ÍNËÏ KÍE! IMATAË

I
C. AKEL MASEE SETI

Jñiää Kopia kíel itinjë kola'f majyi
Jeu ujüö. Aa chiää jm tie. núm. 101, jeu píl, K.P. 68490
Sää Lei Jé Jeu Jeïl, Maló Ñijeu

Jnei Ikönai

TEL. 0122835468173,

TEL/FAX. 012835468174

email: palaciousila@hotmail.com

Ngáï lajët ingäť taneï në.

'É! achiä ira llel neï majyi në.

'É! rallel njo! në iko!ö 'neï.

**'Ei majyi isaï ijuï jau jnia jé otyïä ima ajuo! ko
'eitsei neï majyi në.**

**Tyia kore ira 'le' t_aje'u në la ko'lö ira 'le' t_a neï
në a, ä, b, ch, g, e, ē, i, alial' Inia! juï majyi isaï ijuï
jau.**

- ( ) Jáť yíe t_ei ja inë
- ( ) Jm isaï jnia firma kíé! aasaï majyi isaï ijuï jau
- ( ) Jm isaï akíé! majyi isaï ijuï jau
- ( ) !Aï neï
- ( ) Iüë jnia yie!
- ( ) Iüë ikuai jnia ás_el mñ_üt ngäť kíé! it_ei
- ( ) Irat_el laï neï jnia ilat_üt jau

Kie kö jéu jau irangáť kore.

Jáť lei íngäť chie neï kíé! jau! ít_ei kíé! adö.

- a) Sä L_ei Jé Jeu Jei"
- ä) Sä ká Mää Re'e
- b) K_ei Satia

Al_ei lei íngäť chie.

- a) Kiä 26 s_et nobiembre ní 10:00 to 'ie
- ä) Kiä 23 s_et nobiembre ní 10:00 to 'ie
- b) Kiä 22 s_et disiembre ní 12:00 teü i 'yie

!Aï ajuö firma neï majyi isaï ijuï jau.

- a) Ál_aä Marei Mgie R_ee jnia Ágabi Contreras Dái.
- ä) Ase_ü Liö Ramos
- b) Akei Masee Selí

Si llijö! jnia óte! kíe! maji isaü ijuü jau.

ITEI:

ÍNEÜ KÍA IMATÄF
IRATEÜ: III
KOIÖ TEÜ MAJYI
IMÄI M JYI

/2012

IAÜ NEÜ: Iralle!

Sää Lei Jé Jeu Jeü, Maló, Ñijeu, set nobiembre kiä 19 ñi 2012.

C. Jacinto Leonardo Ramos.

SITÁ KÍA JEÜ
JET SATIA, JÉ JEU JEÜ, ÑIJEU
SI SAÜ:

Säi ikolo 'neü Angélica María Miguel Lorenzo jnia Gabriela Contreras de Dios, tekniko jnia ajüö juü kiä IEEA, kiä Jé Jeu Jeün, Maló, Ñijeu. 'Ei tiol'i chii ukolo Keti Satia, kajö ngaü chie neü kíe! jaü ite! kíe! adö ní 10:00 to üe tomaü kiä 23 set nobiembre ñi 2012. Jö pa jeu 'neü kaüa jö maüö'l'i 'neü lajët ilnial ikoü tiol'i.

Aasaü

IAÜ kíe!

Ille ingäf
chie

Yie! jnia
ora

Sië masia jau set, tíela makö 'neü.

AJÜÖ JAU
IMAQOI ICHIE. SIE MÀ 'NIA! LAI ISet
"IMAKOI ITÄI CHIE SAÜ SIA INIË TAI.
ÍNEÜ KÍE! IMATAÜ

C. AKEL MASEE SEII

Jniää Kopia kíe! itinië kolaü maji
Jeu ujüö. Aa chiää jm tie. núm. 101, jeu píl, K.P. 68490
Sää Lei Jé Jeu Jeü, Maló Ñijeu

Jneü Ikönai
TEL. 0122835468173,
TEL/FAX.012835468174
email: palaciousila@hotmail.com

Majyi isaï ijuï jau lət kö majyi ijuö tá ityai jau kəla jö niai jau, i'nöli, ijuö 'e'l'i, iku'l'i jau ima alet, jnia ityii jau re, iteii, ijuï sil'yo'l'i, ima'o'l'i, ikui ti'mal' jnia 'lio maï naï iset. Irasat la juö tá jau!: ikui kuo tat, ikua sitá kíä jeu sett, jau! tyie, jau! ítet ka'a, jau! itio'ö ajaï jm kí'e' ajuö tá jnia jau! itat sitá, jnia 'lio jau! sett.

I'etti tja

'Ei jnia júo' jau i m iko'ö.

- a) Am në lat atyet tset. (Si 'yo'l'i)
- ä) Latöö ná'l'i pii mati tyaa jau. (Chil'ö tsei)
- b) Makiai lajet imayé 'nia' isilei. (Si 'yo'l'i)
- ch) Ma imá'ö pee 'nei. (Chil'ö tsei)

I'ë! Inie jau a në jñia **ch**.

Jua në a 'eli lajët inë konäï alia! 'äi oraju'lada konäï.

'E'le tönjë 'nia! 'éi kore irasañ në.

Omañt'i 'ël...

Tët 'ëtt tja, li'ëtt lia! 'ëtt 'uö. Koralje ijja 'nia! lingäf irasañ, 'ël jö 'nie asañ tako! jö juo! 'uö i'ëtt tja ikale'u, 'nia! juo! tja ikomeï 'äi jau 'o'o, lajët ityeï 'no'o lingäf chie atinaü 'ëtt në.

Ila ăsia kol'ie ma 'o'o ilingäf lei iköö atinaü tio'ö isi 'yo'l'i naüi.

'Ei t̄ia irasa† n̄e, jñia'la 'le'e lako'ö kö jau.

Näï ga il̄et̄t̄ l̄éi l̄uö k̄ala lajö juo! jnia lingä† jau irasa†.

Koláli tsei neř kíé! alia! ke'u!li

La majia ni yel̄i l̄iö maï tsei koláli tsei makui.

Ni yel̄i masai Atibursio. Lako'ö mal̄oli atet̄ makui jniä koláli tsei. 'ei l̄iö maï madöi latöö manáli pii. Tøt̄ l̄eï jniä t̄ia kore pama naüi. l̄iö maï ma tseñ kui koláli tsei. Jniä ma péli pee majö.

—Yoake'u a'l̄ei tyei —sa† jniä wakuai.

—Näï ike'u maku! añei, ájua n̄e tyei. Lanë uo tíe! mja'ä. Asia jyi! tá tia. Asia ke'u ityei.

Juö ko 'éitsei neï kíé! i'lëtt

Arangäť 'ë! ralle! ke- l
i irasať.

Jë ( )   Àsia ( )

Akať maeu kachje alia! 'lei ko'lö kö ke- l
i irasať.

Jë ( )   Àsia ( )

'Ei ilëtt në "Ajau jnia átsai naü", neï Jyimatať ilëtt, jnia neï wajniá ka'l a lajö lëtt tia.

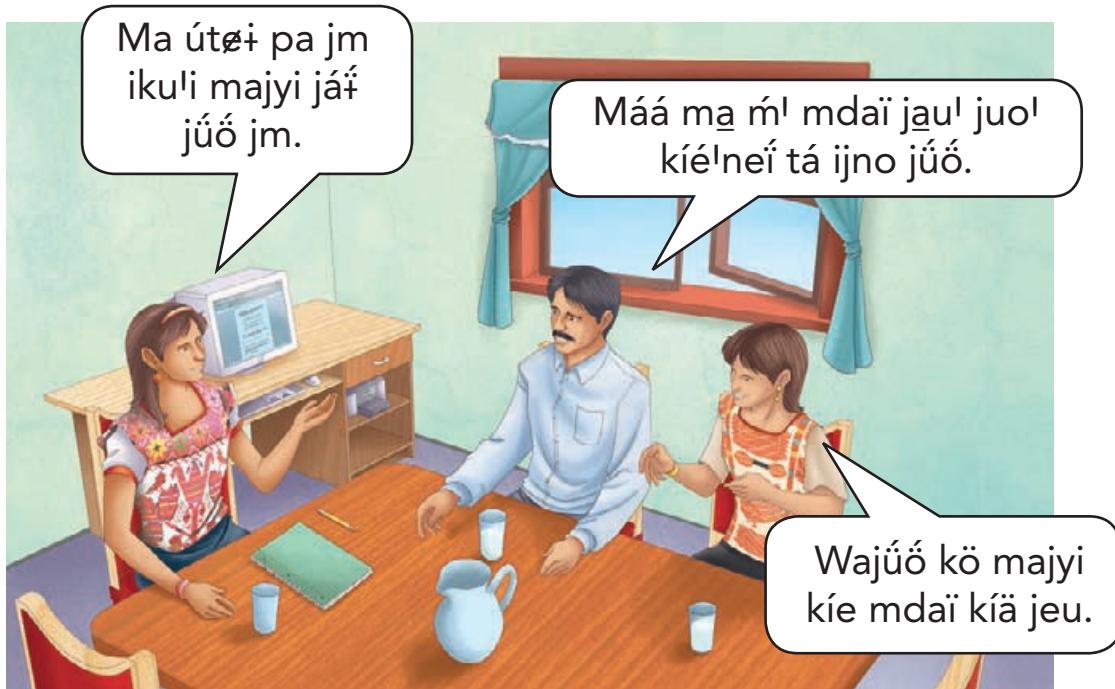
Iratöö taneń në ma 'oo 'nëi ka'l a jö juo! alia! lëtt:

- 'Ei tochiö irasať në jnia 'nië! 'ë! jö 'nii lei.
- 'Ie alia! naï jau 'le'le.
- 'Niel jau ityei atët 'o'o jnia 'ei ijuo! tia mamei!, 'uä, tijää jnia isilyo! läi 'o'o ka'l a lajö ngëi iatët 'o'o irasať.
- Tyio 'o'o 'ë! saï irasať, üö iratöö laï asať jnia laï ajuo! jau lia! Ila jö lët tönië nař ga imalje lëtt.

'Ei nē irasāt n̄ē, jé kore n̄iōl jnia 'lei jau ira tyia n̄ē.

Sä lēi Jé Jeu Jeīl ma ll̄ōl o kuil majyi kíel̄ itiel̄ jaū ítēt kíel̄adȫ atiel̄ primaria kíel̄jnia secundaria, atikiä matyi tiōl̄ȫ jeī asia sia ijuǖ jm, jö amm i ikö mdaï̄ kíǟ jeu kȫ ijuǖ jm tiōl̄ī.

Júa! jnia ngáť ingäť ta neď ně.

'E! silei neď njo! ně.

'Aň majyi sisat am siyeň ně.

Oma asalň kö majyi laně.

Alęt ralnia! iko!ö ajuö majyi laně.

Si llijö! jnia óteë! kíé! majyi imm i në.

I lañt jau

Seyo

ljië jnia yie!

Jm isaï jnia
firma kíé!
ajuö majyi
tiö!

Jm isaï chie
akíé! majyi

Imm i o lë!
le saï majyi

Sää Lei Jé Jeu Jeïl Maló, Ñijeu kiä 19 sët julio ñt 2010.

C. Atei Ebaristo Abendaño Ortega
Mdäi kia neï tá
Sää Lei Jé Jeu Jeïn Maló Ñijeu
SISAÍ

Lajäi nië asaï CC. Javier Inocente Martínez, Gabriela Contreras de Dios

Jnia Elena Anastacio Isidro, tecnico, ajüö ju'o jnia amaloo akia Plasa comunitaria (iliei jyi kiel adö, ja'u iteï kíel adö) yá ta'i neï tá kiel jeu la, kolö jual majyi la saj jnië 'neï jnia lliö maï maköö jnië 'neï mm jnië ikolö imaloo, kalaçö ku'o jau pâ kiel neï tá, kiä 24 sët julio ñt la, ue në ralge iku'o jnië majyi ia tölö primaria jña sekundaria akia plasa comunitaria la iyatai ja'u kiel lajäi chie asiä jo Gojm i 'ei jyi kiel adö (INEA).

lliö maï ku'o jnië 'neï tilmää lajøt imaloo neï kiel imatai adö, Tilmaä.

Javier Inocente Martinez
Tecnico

AJÜÖ JAU,

Gabriela Contreras de Dios
juö ju'o kia Plasa comunitaria

Elena Anastacio Isidro
Amaloo kia Plasa comunitaria

C.c.p. Lic. Markos L. Leon Martínes coordinador kia IEEA sona 2014
Maló Ñijeu
C.c.p. ínië majyi kolai

Kie kö jéu jau irangáï kore.

Neï majyi imm i 'nia' chiee.

- a) Jm isaï 'ai ikoö mm i, 'yiel jnia jm isaï amm.
- ä) Jau irasaï, 'yiel, jm isaï 'ë! jö mm i jnia jm isaï amm.
- b) Njol' kíel jau ítei imm i.

Tyío 'o!...

Majyi imm i në legi kö irasaï isaï iköö sitá, akia jeu péli jnia o akia jeu ka'a; inë saï 'ë! mm i i 'nia' ma 'o! sitá kíli.

'Ei irasaï taneï në jnia amatie'e irasaï në.

Kolö jual' ichie ja ájm ñii la, jnia lakolö jual' a'ei jm jö ajëü...

Ima rallel lama jia në, saï laï neï jö silei majyi imm i.

Sait !aii jau lei li ma dyaa nei majyi imm i ne.

Illë jnia yie!

Jm isai jnia firma kie! ajüö majyi imm i ne.

Lia' mara sač juu kia'ä lama jia në, sačči majyi
im'm i kia'ä íra siöö në.

Ájua në 'nia!, jú'ö irasa† lia! ralle! kö'ö kö irasa† taneiñ në.

- Oajé'e lajë† naï ima 'nia! lia! ma aju'ö majyi imm i kialä.
- Oatjë neiñ majyi imm i në ima mm.
- Oatjë jm isaï jnia firma kialä.
- Oatjë jm isaï 'aï iköö chiee majyi imm i në.

Jé jnia jú'ö alia! ralle! taneiñ në.

Osa†† jeu letra ipá koralię jm isaï chie jnia o jm isaï ukoi.
Oatjë kö ámm píl kö ama ato! lako 'nää imasisa††.
Kö ama araliję jau iasa†† o aju'ö letra pá.

'Ei jñia'a amata† majyi imm i kialä jö je'lui 'nei wa jei orale† alia! ralle! taneiñ në.

Alia! saï sitá kíe'majyi imm i në.
!Aï 'iē jnia yie! ale† majyi imm i në.
Ongä† ada 'nei jau irasa† inë.

Jú'ö iseeči majyi im'm i kia'ä ájua në sa jöö jnia
ájua në ajňia'a matač akui kö wa'eitsei alia'
liju'ö lia!.

Ityie 'eii! irasa!

Waniala ko'nää ira 'ée majyi isaï ijuü jau jnia majyi imm i. Olijual! Inet jau alia! leit koö kö irasa! jau.

Majyi isaï ijuü jau

Majyi imm i

Majyi isaï ijuü jau	Majyi imm i

Sat jnia tyia jau.

'Ei makei leit majyi në.

Alleit jnia ja! 'nia! la koö kö majyi në.

Ile 'nia! sati.

Juö ko 'éitsei neii kíéi il'ettií

IÉi jáu irasat tanéi në jnia jé jau irasat pai ál'ëi lial në.

Ní awa jeu në ikö asiä Jé Jeil alet latt.

Niyeil tie ájnft tyii sí kelui kö ám ammäa kööla aniäi lo lneiii.

Niyeil ngäft íköö jnië lajet ingätt.

Újmá, IYíe jnia tyii gëlí lajet isia jnia lajatt jníá.

Ámarei satt ajöö latet ínneiii ama'l a titlé jlaft kíe tala ku!

Ámarisol ajëü jä álneiii jö allel*i* tia jngäft nail ga ikalui lneiii.

Are'lü laft amatatt.

Yíe tée Ajüä si lnélí kö jmá isaü újmá matyei.

Sia juö ákä lneiii jö tyíai néiii amesa.

Jé jau irasač päi á'ëi lia! në madyia jnia ngäť
lajet ingäť tanéi në.

'Ne'l'i jnie átyii lakö'l kö _____.

- a) ájñ̩; ä) ñ̩í

Niyeil tie _____ tyíi lliö maï ngäë̄ juï l'éi lakö jua! l'oo.

IËl jual am reü'l ajö aréü'l ijñiä nei'l köama ajeï á'lneïi _____.

- a) ngäť ä) jngäť

Niyeeli _____ ikö jnië 'liö ikeï neï kíé! iloo.

Lia' ralie jau iratöö tanei ne, madya irasač sač
kore 'ñio jau i 'nia!

Jnäi	Níá	M	áro	ñí	jm̩
kin	ájñ̩	jla̩	jníä	la̩	ku'

La köl kö _____ tali _____ tyii.

Sali 'neï̄ wa jlāf kíé talā l'éi _____ jǟ aku! 'Neï̄ liā _____.

_____ 'o 'neïï ne kíé tala lajang _____ 'liö maï tyei laï.
_____ ialia! tyie jö 'liö _____ tie!

Jnáï kö mtilei jau iralei iche.

Ajüä ngö kö **m**.

Ajüä ngö kö **jm**.

Ní la asia alóo mku.

Ajñ la asia alóo mku.

Niyeli **ngä** kö ityéï keeï ingäï.

Niyeli **jngä** kö ityéï keeï ingäï.

Níá ákuo në jö tyilä ákau.

Jníä ákuo në jö tyilä ákau.

Jlaï kala jö sáli jñilä

Laï kala jö sáli jñilä.

Kö iköi jau chie

Wa níá! ikö! iset

Si 'ljo 'ë! tøi lako'ö kö irasat në.

Løi kö irasat iteli jä chie kö 'ië
jnia ora kala jei kö néi tiol'i.

Majyi i 'ye'l

Løi kö majyi irasat isäi iköö
sitá, akia jeu jnia o jä jœu, ijö
saat im lël 'nié ma 'o'i jníá.

Majyi isaï
ijuï jau

Løi kö irasat isalí jä chie a'nié
tyié kö jm ijuõ.

Majyi ite sitá

Løi kö majyi iratöö ikuo jau
chie isia kö imakúó, jnia o akö!
ákau.

Majyi ikii jau

Løi kö nái majyi itsei iké! kala
lin'l lël silei, iköi jau chie, ikui
jua kíel ijali jau, jnia o ityí kö
jau re.

Majyi imm i

Løi jau ítøi isäi jnia o kii iké! jä
chie atøi sali tyai jau jñíäi.

Majyi iteii

**'Ei lajət irasač taneč nē jnia ró! kore kača jō lingäč
lē! rasač majyi nē.**

C. Bitoria Náa Dái
C. JMAI SIMAI
SI SÀI

ERATÈI: III
KOÖ TÈI MAJYI. 17/2011–2012

Kul' jnič īneč til'mal kol' ūči iniala mateči mal' jnia ilač jä chie ayé lač
neč kíel' imatač.

JÜÖ JAU

Neč Ma!, Jé Jeu Ječ!, Maló Ñijeu kiä 21 seč abrei ñč 2012
JAU! ÍTč! PRIMARIA IILEII TEÜ JAU
"BINEČ JÙA" 20DPB01581

ÁSITč! Ákí Itái Séi

C. ARTURO Mgie Sëe

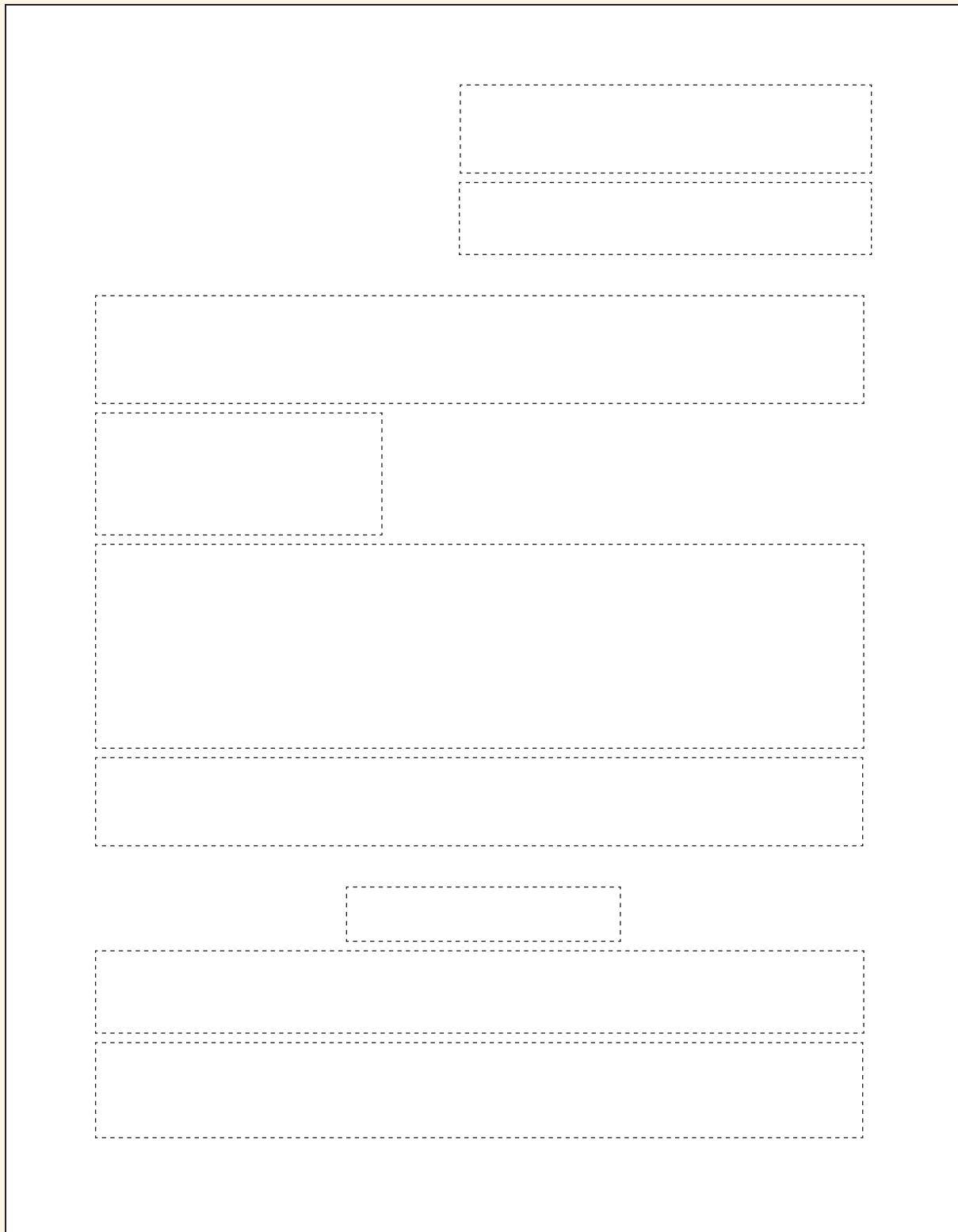
ÁSITč! TYEČ KÍĀ JAU! ÍTč!

MDAČ KÍĀ JMAČ SIMAI

Jau! iyátač jau! it.č! la jñiai sitá kíä jmai simači, JUČ JAU ikočö lajäč
tiočö, atioč jösč! jau! it.č! la, INGÄČ TIOÖ LAJÄČ TOMAČ KIÄ 25
SEČ ABREI ÑÍ LA, NÍ 10:00 TÒ !IE. Kačä jö chiee jau ityeč yíe !nia!
neč kíel' imatač ilei jau! ilei lajət níč.

IAČ NEČ: ite sitá

Ró! kore alia! 'Inia! chíe majyi ite sitá neř irasiö ně.

A large rectangular frame contains four rows of dashed boxes for handwriting practice. The first row has one box. The second row has two boxes, one on the left and one on the right. The third row has three boxes, one on the left, one in the middle, and one on the right. The fourth row has four boxes, one on the left, one in the middle-left, one in the middle-right, and one on the right. All boxes are outlined with a thick black border.

Sāt lajə̄t ná̄i i 'Inia! sāt̄.

Sač ila kö majyi ikii jau.

'Ei irasañ në jnia ngáñ ingäñ taneí në.

Juan Contreras Martínes
Selia Martínes Bautista

Jabier Ernándes Solís
María Bustamante Aragón

Tiol'i isa'ä ajo'í tio'l'i:

Aerik jñiä Angeles

*Si 'yiol'i téi 'neï tiö! jñia! chie kia! isa'ä ajo'í tio'l'i, ilei kiä 21
søi marso ko! ní 12 jau! kua! kíé! Sä Lei Jé Jeu Jeíl mañí
pa 'neï tiö! já! se'i.*

Atøi ato! asal'i kua!, sijñiä jnië 'neï tiö! imaréü jnië jau!.

Sä Lei Jé Jeu Jeíl Maló, Ñieu.

IË! neï saï majyi itei në.

!Aï tiö! te'l! isä! ajoï tio'ï.

!Aï yie! sä! Aerik jñiä Angeles.

Sa! lë! le tönjë Inia! lë!! tja kö irasa!.

Kö itiel 2

Chie amai' jnia adö:

- 'Le'i jeu rasa† lajø† i'yia ko 'eitsei naí ga ijuü lajø† ijuü.
- Tyíli iralø† kore ira 'lel neí irasa†.
- Iø† tja irasa† 'no'l ko 'eitsei ityeii 'nia!
- Tyíli lajø† ilø† jnia likul i 'ël tá juö irasa† ityai jau.
- Juü atø† 'nia! sa††: alia' juü, sa† jnia julü atø† sia kö isa††.
- Sa†† isø† jnia julü irasa† 'ii lajø† itje' tolü o saa† ira 'lel neí majyi.
- Tyíli kachie alia' iralø† jau irasa†.

1

'Näää ira 'ée

IËI Inii lei

- Jei alial rallel majyi jnia njo!
iratöö ka'a jö tyili lël rallel ne'i
irasa†.
- Ngǟf alial ralë† ka'a jö likuli
alial rasai.
- Kä† jm lingä† irasa† ka'a jö juü
lajë† i 'nial rallel isai†.
- Tyili jau isisa† ne'i majyi isäi.
- Sa† ne'i majyi isaï alial lë† i 'nial
sa††.
- Jei jnia jul'i isajö ne'i majyi isaï.
- Tyili alial ralë† majyi isilei jm
jnia majyi isäi.
- Tyili jau ira 'lel ne'i majyi isilei
jm jnia ne'i majyi isäi.
- Tyai 'le'i ira 'le ne'i majyi isilei jm
jnia ne'i majyi isäi.
- Tyili atë† 'nial sa†† /letra la: m, l,
ñ, y, n/m, ll, lñ, ly, ln.

Jé kore njo! iratöö tanei né jnia 'ei jau ira tyai.

Júa!

'E! laä sikiij adö ñii! në a'nei kua!
'E! le laä kii majyi në akua!
Já! ikö ma ajé'e majyi në.
!Aï majyi në laä.

'Nil'ë ne'i majyi juo! iratöö 'ël silei, 'ei jm isaï, tei teü jm isaï jnia iratiel; jö juala 'ël la'lï ralle!

Jm kíe' asityeï jeu Sää Lei Jé Jeu Jei' 2012

Jeu ukoo Sää Lei Jé Jeu Jei', si'yo'i téi ilei
jm kíe' Sää tio'o Alei jnia Satia kiä
2, 3, jnia 4 sei mayo 2012.

Lanë silei jm:

TOMAÏ kiä 25 sei abrei.

5:00 a.m. to 'ie ralie jm nñi jniä rasaa
8:00 a.m. to 'ie misa 'ëe

TOMAÏ kiä 2 sei mayo

2:00 p.m. chíi jeu ulei latä jeu jüö kíe' jeu.
4:00 p.m. angei jeu kíe' isi'yo'i tio'i a'nei kua'.
7:00 p.m. misa 'ëe.

LEI kiä 3 sei mayo

12:00 p.m. ta 'loo 'ye'i adö Asé Se'u Castiyo Renteria nijüö kfä Maló.
4:00 p.m. ta 'loo jie' kai ja'u kíe' mdaï kiä jm adö Sebero Alejandro Ramires, téi col. Buena vista.
7:00 p.m. ta näi 'le'i jau kíe' Jódai malie nijüö Castiyo Renteria (MNM) nijüö kua ta jeu Maló.
9:00 p.m. CHÍIE CHIE JÄÄ

MARTES kiä 4 sei mayo

6:00 p.m. to 'ie 'ei seü to 'ie kíe' ne'i tyei jeu la.
8:00 p.m. to 'ie lei misa so'o simai jm kíe' nijüö ijüö adö Sé Se'u Castiyo Renteria (MNM). nijüö kua ta jeu Maló.

Alei ajua!:

*"Seño, majniä iköö jnië
na'i inë pa 'nië jnië".*

Jesus angäi:

*"Alei ma awajeu jm
sai jniä 'nei*

*tio'o, únë sama kbmm
jniä tio'o*

Amä aje jniä,

Ma ajëi pi ne'i".

'E' 'le'e ju'a:

*"Majniä iköö jnië na'i
Oasia 'aï jniä sisäi jniä
ne'i jnia ne'i si sää jniäi jniä le!".*

Jn. 14, 9-10

*Ne'i ajüö mm jnië konai jie jnie
ne'i sää Lei jnia Satia latei ñieu né
jmaku'o okoo jnië!*

Asebero Jaa Rameï
Ateï Osa Matei
Avito Ugo Chiä Dóo
Ajuä séé Ka

Mdaï kfä jm
téi jyii
a'ie ókau
mchie. Sesar Castro Gomes

Ngáť lajët ingäť taneň në.

!Aï ko !éitsei ju!ö ateň !øt+ jm isaï irasaň.

Lajët jau ia'eli ira !le! inë olët sakonaï lia! ko !éitsei imajulö.

!Ë! ralle! !njo! në.

!Ei iseň Majyi isilei jm në.

Jnář kö mnileč ira 'le' jář ratöö i 'nia' tii neř majyi kíel' isilei jm.

Yie! jnia tá ijuř, lře ájöö sí kui, kö! tei, ora, lař neř, lře isilei, jm isař majyi, nio!, itatje!, jm isař jnia firma kíel' sitá kia jm

Ngář jnia sař jau ingäť ně.

Jua ně Ásää 'nii chiř misa kíel' isoř jm kíel' nijüö lař jm jnia ora 'nia' chii.

Abito 'nii telí amkia jm kíel' Jé Jeu Jeř!, 'eř 'nia' jei neř Majyi isilei jm ně.

'Eř silei leř kiä 3 seř mayo kořö ní 9 tař nai.

Kie kö jéu jau irangáñ kore.

'E' juo majyi kíé! isilei jm në:

- a) Juü juo!
- ä) Teii
- b) !Nañ

'E' ratje! neí majyi isilei jm:

- a) Jm isaï, itje!
- ä) Jm isaï, itje! jnia jm isaï chie
- b) Jm isaï, jnia jm isaï ajuö seü

Tyío lo!...

Kö majyi isañ isilei jm ralęñ kore alia! silei la kolö kö tá, jm jnia ora isilei. Ralęñ kö majyi ingäñi jau, 'nia! rätöö kö njo! jnia jau tseñ ka'a lajö chie kochie tseñ jnia 'eññ lia!.

I'eññ tja

'Ei jau në alia! ra mm.

j'E' aleñ, llo maï si lyo!ö ajëë 'neñ.

(lkojai)

Tya jau alia! aleñ.

(Mtsaill'i)

jLia! ka tsei jnia ila!

(lkojai)

Mtsal'ii 'eñ le lanë juo!

(Mtsaill'i)

'Nie! iteü jau se† ille'i lanë.

Omañí'ii 'ë!...

At~~ë~~ i 'ë~~ë~~ 'nia! t~~ö~~një tyaä alia! l~~ë~~ at~~ë~~ mtsa~~l~~'ii jnia kojaä, lia! ima arajú'ö lia! il~~ë~~ isi 'yo'ö, imak~~o~~i jnia itite~~ë~~i.

Àsia je'l u ilila'ii alia! l~~ë~~ at~~ë~~ ale'li irasa† në, jua në ral~~ë~~ kö jau ityaii ileili ra'ëi imtsa~~l~~'ii, ikojaä, jnia imak~~o~~i. at~~ë~~ i 'ë~~ë~~ t~~ö~~një júo! i~~ë~~ në ka'a jö tyjäää alia! l~~ë~~ jau jnia makoo at~~ë~~ 'nia! jña! iajé! kö m pil irasa† në, ila ma'oo jníä ityáä ko 'eitsei ke~~ë~~ irasa† në.

'Ei tja jau ityii la.

At~~ë~~ naü chie jm isaä l~~ë~~ isa li 'aä, laja† pa 'nië ik~~ó~~ 'neï jau ch~~ë~~, Jé Jeu Jeïl pa sialä.

(Ájm~~l~~ mkaü)

Àsia jüö jau at~~ë~~ kuö, laja† pa j~~ë~~ jnia ka'a jö lóo ijneï, at~~ë~~ 'n~~oo~~ p~~ee~~ kuö.

(Ájm~~m~~)

Tsei jn̄ia amajau kiä! i tyeï tsei, jalu asia li kelü jñiä asaï aséï keï átyii
lë+ jrm̄m jö lë+ átyil kö asaï iti tséi neï matyl' të+ sia kö jm̄.

(Am siä Jé Jeï!)

Juö ko 'éitsei neï kíé! !ë+.

Oakaï maëu ë+ kachiø jau ityii la.

'Aï jau akaï maëu ma a !ë+.
Já! lijuö tá ikoö i 'nia! !ë+ tja.
Anaü lajø+ iasaï jniä a'ee kië neï kíé! lajø+ ia !ë+.

'Ei ilë+ në "Ityia jau kíé! a'ya! jnia állái", neï Jyimataï ië+, jnia neï wajñiä ka'a lajö !ë+ tja.

Iratöö taneï në ma lo o në kala jö juo! alia! !ë+.

- 'Éi tochiö irasaï në jnia 'nië! 'ë! jö 'nii lei.
- 'Íe alia! naï jau 'le'e.
- Tyíli la ineï jau irasaï jnia lia! lillele iseï lia!
- Tyíó lo o ë! saï irasaï, üö iratöö 'aï asaï jnia 'aï ajuo! jau lia!. Ila jö lë+ tönjë naï ga imalje !ë+.

'Ei irasa† në, jé kore njo' në jnia 'ei jau ira tyia.

Álëe! lëe! Gojm juü tá, ma öö sə̄t ə̄sia ñí alia! siä jmaï, 'ei tio'lí Jé Jeu Jei!, ijä atēi jau kiai chia! ukoi. Álëe! mm ikoö atēi jau lai sia kó iköö.

Tsei ta'loo majyi la kialä pa
Inēi ma kië asalë Álëe! jo'lö.

'Liö maï tilmälä
péi! kiää.

'Le' jnia ngář lajëi irangař taneř në.

'Aii majyi lař silyei adö ñi! në.

'Aii tio'lö sař majyi në.

Oma asař kö majyi lanë.

Jé jnia 'ei kore 'ñiö irasa† në. Jaï! 'ë! saï ko'lö kö irasa† në.

Gojm D. F. kiä kiee sët agosto ñit 2012.

'Aï neï

C. Manuel Gómez García.

I 'ai†† jau

Paa kiä:

Aasaï

Saa† majyi la jniä jniä isialä tsei iwakalä u'yiö tsei jniäla siaa jnia sirelü, jniä tala til'ma'l a Jödái siää tsei, lla pa jua!

**Yie! jnia
'iē**

Paa jéu 'neï lia! ma kuä Gojm, uo pa ajñiää sa
ajuo tá til'maä pa Asé relü, a'noi kö tá kië íjuö
'ei jö pi juö tá lia! ma'löi jniä juö jnië a 'ei rapää,
kalelu pa Iliä tíela lanë jua! arelü atë† arata† júö
re tá felí Iliö pí ma 'mäi kië, tá tia pa saï ákau kala
jö la'la kö ikuö sia jnia 'neï lia! sa'ï aujy† ima am'm.
Iliö maï yíe kelü tsei 'neï tiolö atë† anië kalelu
ákau kië ili lia! lajë† i'nial júö a'neï kië náli. Iliö maï
'nö'lö 'neï tiolö.

Jau tsei

'Aï Kíé!

AJÜÖ JAU
Am jolö

Álëë Taa Sei

Sa�� 'ë! le 'nia! tönjë irasaﬁ taneñ në.

Yie!:

!Aï Kié!:

Aasaï!:

!Aï neñ!:

---

lläiñ jau!:

R

**Majyi isäi: rasa† jau isäi jä chie iköö jä
asa†. Ijö lęt kö ityai jau jeu rasa† jä sa† jö
'yei! ijä asa†, ila jö ju† atęt jä chie 'ëi igm!.
Jeu rasa† nē pa lei li tyai jau tiol'i.**

**Sa†† kö majyi isaï iköö jä chie atei jau kial' a'lëi ta
sęt.**

Juö kö ko 'eitsei il'ëi jä atei jau kialä Gojm o jeu ta sęt. 'nei! 'nolö liñflí alial' siäi jö sa†† kö majyi isäi kíé!

Sa†† 'ëi 'niai' chie neï majyi isäi kialä.

'Aï iköö sal'i majyi isäi nē.

'Ei! 'nolö liñflí kíé! chie nē.

Aleči saliči majyi ně.

Tane'i irasiöö në sait majyi isäi alia! leit jau iasaitt la ma jia në.

Jé majyi isäi iajulö në jé irasa† tanei në lajeti
ingäi jnia jülö ájua në 'nia!

- Majyi isäi kialä oratöö yie!
- Oasal† kö jau tsei.
- Oasal† jm aasaï.
- !Aï jau tsei rasa† neí majyi isäi në kië.
- !Aï jau ialai† jau ratö neí majyi isäi në kië.

Lajeti isajöö rasa†, júol jnia sa†† ise† majyi isäi në.

Ityie 'eī! irasat

Waniala ko'nää ira 'ée Majyi isilei jm jnia majyi isäi. Olijua! 'nei jau alia! leit kolö kö irasat jau.

Majyi isilei jm

Majyi isäi

Sat jnia júal.

'Ei makéi leit majyi në.

Alleit jnia jáit 'nia! la kolö kö majyi në.

Ile 'nia! saii.

Juö ko 'éitsei neï kíé! j'ëi

'Nie! néï ásopa lëi letra lajei jáu iratöö tanéï në.

la <i>ä</i>	y <i>ie</i>	ñ <i>eï</i>	mää	neï
<u>l</u> a <i>ä</i>	<u>Y</u> i <i>e</i>	<u>n</u> e <i>ë</i>	<u>m</u> ää	<u>n</u> e <i>ï</i>

ü	a	l	s	m	a	ï	ä	t	ï	é	ñ
t	ä	e	d	y	ts	ë	j	e	ñ	b	k
ü	k	l	s	í	k	m	í	ä	ll	ñ	e
e	ñ	ä	í	e	n	m	ä	ë	s	é	p
n	k	ä	la	n	e	ï	e	r	y	í	ä
ñ	e	m	ä	ä	e	í	e	o	a	k	ä
e	o	í	ü	ñ	ö	k	Y	ñ	y	la	m

Ró! kore jau í atyjää něi ásopa lęt letra jo kore
níkin ně. Jé alia! ra 'ée ně.

Jau isa ratöö íkö ( )

Yie

Jau isia iratöö (!)

'Yie

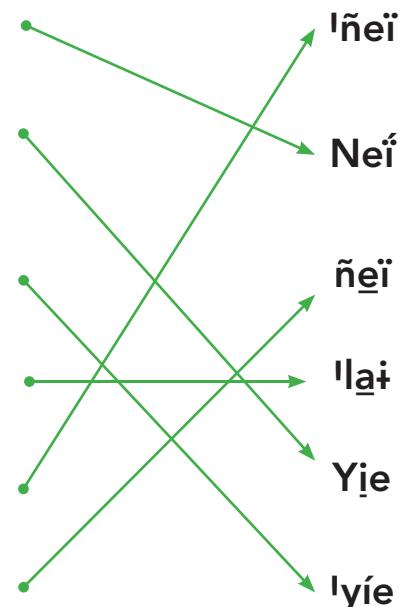
'E! la'lë lęt makéi jáu ně.

Si 'Ilijö jau irasa† ne jñiä óteï kíé! asia 'Inia! té† jéu
ima rasa† ne jñiä isa†. Jé alia! ra 'ée ne.

'Nei	Yie	neï		amesa
Ilijö maï				'Mää
majyi isa†		tinjë	ákä	
	sí l <u>a</u> ††			
Tä		lyié		Mää
		wa <u>a</u> †††		
	l <u>a</u> †		në	
'ñeï		l <u>a</u> †		
			arelü	

'Éi jau në jnia 'niël 'ë! sá raleči kore.

1. 'Lio maï tyei _____ Jé Jeu Jei!.
2. Ñí awa jeu ne aleči _____ kíé tala wa jeu ajuö 'yíe.
3. Tä _____ aleči átai tyial në.
4. Tä _____ amal në.
5. _____ amesa tyia alei në.
6. _____ náli Jé Jeu Jei!.

Silljö jau në jniä jau rasač kore.

1. 'Lio maï tyei _____ Jé Jeu Jei! **Iñei**
2. Ñí awa jeu ne aleči _____ kíé tala wa jeu ajuö 'yíe. **nei**
3. Tä _____ aleči átai tyial në. **Ñei**
4. Tä _____ amal në. **Ilati**
5. _____ amesa tyia alei në. **Yie**
6. _____ náli Jé Jeu Jei!. **IYie**

2

'Nää ira 'ée

'Ei 'nii lei

- Jei alial rallel majyi jnia njo! iratöö ka'la jö tyíli !ë! rallel neï irasa!.
- Ngäë! alial ralët ka'la jö likuli alial irasa!.
- Tyíli !ë! irakië lajët jau irasa! lako!ö jua! iratiel jnia alial 'nië irasa! lia!.
- Tyíli jau isisa! neï majyi ira !le alial juü kö mää.
- Sa! neï majyi ira !le alial juü kö mää alial lët i 'nial sa!t.
- Jei jnia jul'i isajö neï majyi ira !le alial juü kö mää.
- Tyíli jau ira !le! neï majyi ijuü jau jnia neï majyi ira !le alial juü kö mää.
- Tyai !ë! ira !le neï majyi ijuü jau jnia neï majyi ira !le alial juü kö mää.
- Tyíli atët 'nial sa!t *letra la:*
!a, !e, !i, !o, !u, al, el, il, ol, ul.

Jé kore njo! iratöö tanei në.

Júa!

'Aï majyi lañl tijei tiol'i.
Jáñ juö tá majyi në.
'Eñ rallel majyi në.

'Ei alia! saï majyi në jnia júa! 'ë! leili ralle!
majyi në.

I'na† alo tseei mata† álei majeu

Tomaï kiä 'ne† se† abrei, 'na† tä! 'má! alo
tseei mata†, malie kolö ní kia to 'ie tie! tø†
ní 'ñia ta 'lo. Te'e jnië 'neï lajä† tiolö kaa
jö 'nia! nia liaa alo tsei mata†.

Sijñiä jnië, në niä kíä tiolö

Ngá† lajø† ingä† tanei në.

Jé alia! saï majyi në jö ju'a! 'ë! la† ralle! **majyi ijuü jau.**

Atyaää rallel inë.

'Ei ise† majyi ijuü jau në.

Kie kö jéu jau irangá† kore.

Jau iratöö majyi ijuü jau në lë†.

- a) 'Liö jnia je'lu
- ä) Kale'lu jnia tsei
- b) Kale'lu jnia je'lu

'E! ra m̄m irasa† në:

- a) Tel'i chie s̄i je atomm.
- ä) Ja'l'i atomm.
- b) Ka'l'a s̄i l̄ia chie atomm italä 'má!

Sa† 'e! raki'ë jau në:

Lajäng chie.

Lia tá la talä 'má!.

Ma dyag jau irasat në jñia jau ratöö ta jelu në.

Koralie jau neí majyi juí jau ratöö: _____

- a) Lajøt itje!
- ä) Jm isai ilei
- b) llatt jau

Iatolo majyi ijuí jau ratöö: _____

- a) Lajøt itje!
- ä) Jm isai ilei
- b) llatt jau

Lajøt isat neí majyi ijuí jau ratöö _____

- a) Lajøt itje!
- ä) Jm isai ilei
- b) llatt jau

Tyíö 'o!

Majyi ijuí jau në juí jau kala chie li ku- l*lajøt ityai 'má!*
. Irasat në let jau itsei jnia kalelu.

I'ëtt tja

'Ei jnia júo! jau në alia! ra m̄m.

Sama atalá pída nali, majuö pa ja! nai jau inai.	(Jau !ëë)
Laäf jää chie tseë.	(Isakuö)
Jua në ñil'i kö jeu !laäf, Inie kö jeu itsei neë.	(Jau !ëë)
Ojuo! áda 'neï tá tiolö.	(Isakuö)
Koralie l'ie ataä jnië ñäf la.	(Jau !ëë)
'Liö maï si'yo!ö jeë jnia tio!i.	(Isakuö)

Júo! jnia 'le! jau lia! mara 'le! në la tä lïteü naï.

Omañt'i 'e!...

Lako!ö jää chie 'eit makeï pa 'eit, ájua në alia! laäf awanaü tio!ö. 'liö pa naï sia li'eit, jua në laäf jma! sima!i péli jnia ojma'a adö tio!ö, oku'u jnia oasia isi'eit, oteit tsei jnia oasia. Jöpa atgeit 'éi 'nia! jée kore alia! laäf chie atinaü tio!ö, ka'a jö níä! alia! 'éi, jua në to!ö síku'o atgeit 'eit, jnia o lako!ö je'ë chie atinaü isi'eit ka'a jö liñt'i o wanaüi.

'Nia! pali ñäf isi'eit, 'ë! 'eit ka'a jö ngäf iköö chie anaüu 'ë! si 'eit.

Kore naï ira 'le' tanei në jnia 'ei tja.

Akua jñia áje'e

Ma awajeeu jm, jä a 'ya'l pá makua
ama'la itiellio a'mä. 'Ei malaä Ré kíä
lajäë ja'a atiolö ma'a jö.

Kö jm, a 'ya'l Ré 'a*ii* awa'a*ñ* waje*ñ* lajäë
añ*ñ*' rélü*i* atiolö ma'a, jö ma a'a*ñ* o*ö*
chie asalä ja'l kí*l*i. lakolö jual imaneñ
tse*i* pa a'yal 'a*ii*, alo*ii* sa angäë chie kí*l*i.
Maangäë lajeu raty*ii*, adya*ñ* kö a'ma
jö akio*ñ* 'uo, lamajö pa ano*ii* jö angäë
lajeu raty*ii* lia'l la iatya*ii* jaul kí*é*!...

Aasañ: Gerónimo Ricardo Can Tec

Tyia jau jñia! chie aanaü ia'le'i në.

'E! rajual irasa† në.
Aï kíé! lleli.

Juö ko 'étsei neï kíé! i'øtt.

Oaragäť ira llé! lakolö kö lnää irasa†.
Jë ( ) Àsia ( )

Ara je'u iköö llé! lakolö kö lnää irasa† në.
Jë ( ) Àsia ( )

'Ei iløtt në A'ya! lio jnia áleu neï, Jyimatai i'øtt jnia neï wajniá ka'l a lajö i'øtt tja.

Iratöö taneï në ma loo lnëi ka'l a jö juol alia! i'øtt:

- 'Ei tochiö irasa† në jnia 'nië! 'ë! jö 'nii lei.
- 'Ie alia! naï jau ll'e!
- Tyili jau korali jnia tei teu, jö júol alia! ikö ise† li ll'e! jau në, tönië pa sile kalelu mama! ka'l a jëe chie atinaü tiolö, yoo wayie lafft jeeu isiløtt në.
- Työ lo! 'ë! saï irasa†, üö iratöö laï asa† jnia laï ajuol jau lia!. Ila jö le! tönië naï ga imalje i'øtt.

'Ei irasa† në, jé kore njo! në jnia 'ei jau ira tyia.

Ámarisol siä jä apéil ñiil jöi así 'ei 'nei ñiit jö 'nii juü kö jm imajnjai ajöö 'ei 'nii juü ájm! mkaü kíe tala jñio! atëe kíai atiolö Gojm, añiil rélui arakm i lama ngeü 'ñiai jö 'nii ngëi alaï tiolö mää itaï kíel Jeu Jei! ke'ui ájm! mkaü 'ei asia ñiit 'ël tol'i jo! ájm! në jö ngöö jau! kíel jmaï wa mm i ia 'oo jmaï kíli.

Júal' jnia ngáň lajët ingäň taneň në.

!Aï tiöl' saï lia! ilët irasaï në.

Alial' saï irasaï në.

Oma asaït kö irasaï lanë.

Jé jnia 'ei irasa† në. Jnáí kö mnile† alia! saï ko'ö
kö irasa† në.

JYI I'EI ALIA! JUÏ MÄÄ

ITÌEI

1. A'mä!
2. Mjm!
3. Mjyéi jmm
4. M'aü
5. Mjyéi jö! yei
6. Áma 'nä†
7. Áñ†
8. Áuüö

ALIA! JUÏ ÚJm MKAÜ

1. Kore jaøjöi a'mä!
2. Tyai kosää akú, jé akú jö roi mkaü, jö tiai jyi.
3. Mjm!, áma'nä†, mjyéijö! yei, m'aü, jnia mjyéi jmm 'ui jnia o tei lia!
4. Jo! akúa! roi ia'ui jö, roi áuüö, áñ† y jö roi ikale'u újm ka'a kö sa'ñeii újm.
5. Atø† matyei kore mkaü jö ko'i kö m mkaü jeu a'mä ka'u, jö tol'i jo! akúa!, kojual mkaü pali tyei újm atø† ma ajää jö tä† a'mä! tol'i ikö m mkaü lia! ka'a jö koo a'mä!

Sa† nei jeu në 'e! ra'le! lako'ö kö tei irasa† në.

Itiel:

Alia! juü ájm! mkaü:

Tyío lo!...

Kö majyi ira 'le alia! juü mää le kö ira 'ée,
kíe ralle! alia! 'nië silei, alia! juü kö i'nii juü
ka'a si 'aä kore. Ira 'ée në ratöö 'ë! 'éí i
'nia! si lei, kö irasaä alia! 'nia! lei jnia kachie
'le'i 'ë! jö sa 'nia! si lei lia! ka'a jö si 'aä
re ijuü.

Satt kö majyi ira 'le alia' juü mää.

Ámiriam rañí ijulö mää jmä, jö 'nii sijei 'nei kala si mm i kó majyi ira 'le alia' juü kö mää, 'nei asia jëlë, asia sia jm kialä ile'e 'ei, tsei pí satt kö majyi kala jö atët tyii kö iku'o pa 'nei ikoi.

Satt jma' jau ityei 'nia' ichiee neü majyi ira 'le alia' juü kö mää., ingäü tanei në maq 'oo nëu:

Alia' satt majyi ira 'le alia' juü kö mää.

'E' jö tjel jnia akolö lia!

Alia! juï.

'Aï koláï! tsei ku'o kala jö si latt kore.

Lia'l a jau rasa† lama ji‡a në sa†† kö majyi ira 'lle'
alia' juö kö mää iku'o iköö Ámiriam.

Mm iköö jä ajñia'a m̄atať wa 'éi majyi ira 'le' alia'
juö mää kialä jö ngäť 'nei ira 'le' tanei nē:

Oratöö jm isaï majyi ira 'le' alia' juö mää kialä.

Oatjë lajët itjë!

Ongäť ada chie ira 'le' alia' juï.

Oasia je'uu lingäť koláil tsei iatjë nē.

Orasat ada kore jau nē.

Sať iseť jyi i'éi alia' juï mää nē ájua nē sa ralęt re
jnja o ájua nē ajñia' m̄atať akui kö koláli tsei alia'
'nia' julö.

Ityie 'ei' irasač

Wanía'a ko'näää ira 'ée majyi ijuü jau jnia majyi
ira 'le alia' juü kö mää. Olijua! 'neč jau alia' leč
ko'lö kö irasač jau.

Majyi ijuü jau

Majyi ira 'le alia' juü kö mää

Majyi ijuü jau	Majyi ira 'le alia' juü kö mää

Sa† jnia júa!

IËl makeeï lë† majyi në.

Alë† jnia já† 'Inia! la kolö kö majyi në.

Ille 'Inia! sa†i.

Juö ko !éitsei neï kíé! ¡!eit!

Jé kore letra irasa+ paï á!ëi lia! në.

Ja!	!a+i	ja <u>u</u> !	!e <i>i</i> jyi	'o 'neï
a'yei	!ée sikuo	na <u>i</u> !	áma!	'aüö
añi!	jó!	!éi	atiö!	chie tiö!
'íel	kíé!	'éi	sílyio!	reü!
'íé jm	sireü!	péi!	'uo	aki!

Ngá! lajë+ ingä!.

!É! makéi lë+ maji në.

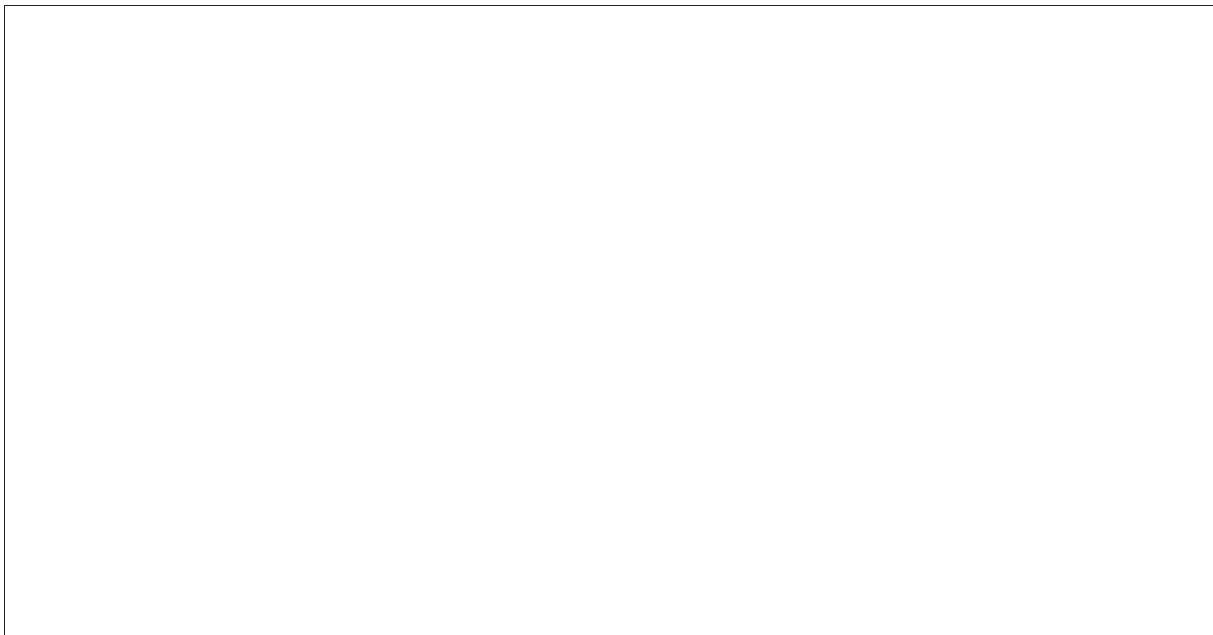

Jná! kö jeu kore nikin lajë+ jau ille'i tja nai! ga
ílyia kö jau jnia kö mnile+ lajë+ jau ilníä áte+ ato!
jau ille'e.

ja!	!a+i	ja <u>u</u> !	!e <i>i</i> jyi	'o 'neï
a'yei	!ée sikuo	na <u>i</u> !	áma!	'aüö
añi!	jó!	!éi	atiö!	chie tiö!
'íel	kíé!	'éi	sílyio!	reü!
'íé jm	sireü!	péi!	'uo	aki!

'Niël jau séet ilët lia! íleët ima amatäët në jnia sáit
jo! ínikin ratöö ínë.

Jau iratöö taneë në tjë kö a'mä píl í'nia!

___éï___

___aüö___

Pé___i___

ja___u___

na___i___

___ié___

___uo___

___aït___

___añi___

j___a___

3

'Näää ira 'ée

IË! Inii lei

- 'Eit alial saï jnia kala jö tyili ira llel neï majyi kuo tøi mm.
- Ngäät alial raløi kala jö likuli alial rasat.
- 'No'i lajøi iløi jnia likuli 'el tá juö irasat.
- Tyili jau isisaat neï majyi ijuü atøi sia kö ilai.
- Saat neï majyi ijuü atøi sia kö ilai alial løi i 'nial saitt.
- Jei jnia julii isajö neï majyi ijuü atøi sia kö ilai.
- Tyili jau ira llel neï majyi kuo tøi mm jnia neï majyi ijuü atøi sia kö ilai.
- Tyili jau ira llel neï Majyi kuo tøi mm jnia neï majyi ijuü atøi sia kö ilai.
- Tyai 'eli ira llel neï majyi ikuo tøi mm jnia neï majyi ijuü atøi sia kö ilai.
- Tyili atøi 'nial saitt letra la: aa, ee, ii, oo, uu/ala, e'e, ili, o'o, ulu.

Jé kore njo! iratöö tanei në jnia 'ei jau ira tyia.

Júa!

!Aï majyi silyei adö m në.

!Ë! tá tsei majyi në.

!Aï juö majyi në.

'Nië neï áüö maji juo! në maji ikuo tët mm, 'ei lë! saï jnia nio! ratöö lia! jö juala.

	gobierno del estado Secretaría de Salud	GOBIERNO FEDERAL SALUD		Vivir Mejor		SEGURIDAD MÉDICA PARA UNA NUEVA GENERACIÓN
--	--	----------------------------------	--	-------------	--	--

NEÏ TÁ KÍE! MM
IKUI KUTA† KA'A SÍÄI ITSEI JO ÑIJEU
IJUÏ 'E'! JOO ÑIJEU KA'A TIO'Ö CHIE KÖ ITSEI
MAJYI KÍE! TËT MM KO RALIE

KÖ ISEII JA'IU KÍE! TËT MM: C.S.R. 2 NB. USILA

JM ISAÏ TËT MM: MPSS ÁSITËT MM ÁPALOMA. MATE+ R.

JM ISAÏ ACHÍE: ÁBETSA ANGEL CONTRERAS

Ñ+ IËI: 4 ÑÍ

SEGURO POPULAR	OPORTUNIDADES	SSO	ÜÖ:		
IËI LÄ+: EDA SIN DESHIDRATACIÓN		YIE!	08	08	11
		JM	SE+	ÑÍ	

☐ ÁJA! AMM I	☐ KLABE	JM ISAÏ MM TRIMETROPRIN- SULFAMETAXAZOL ALIA! 'NIA! JUÏ 'Aïf 3 ML. MaKO'Ö JÑIÄ ORA TÁLA 7 JM.	☐ AJAI AKUI
---	-----------------------------------	---	--

☐ ÁJA! AMM I	☐ KLABE	JM ISAÏ MM JM ISAÏ MM PARACETAMOL GOTAS ALIA! 'NIA! JUÏ ALIA! 'NIA! JUÏ 'Aïf 2 GOTERO MaKO'Ö 6 ORA TÁLA 3 JM.	☐ AJAI AKUI
---	-----------------------------------	---	--

☐ ÁJA! AMM I	☐ KLABE	JM ISAÏ MM ALIA! 'NIA! JUÏ	☐ AJAI AKUI
---	-----------------------------------	-------------------------------	--

☐ FIRMA KÍE! AA'YEI	☐ FIRMA KÍE! TËT mm
---	---

Ja'IU 'INA!+ mm JM ISAÏ JNIA FIRMA KÍE! AAKU'O mm	
--	--

ÜÖ: **842802**

JUÖ KÖ ITSEI 'o! WAKIA!Ä mm LA TÁ LA Tel 72 ORAS. ATËT AYIÄ ILA.

Ngáť lajët ingäť tanei në.

'Aï ko 'éitsei ju'ö ateči ajé'le kö njo! lia! ratöö nëi majyi kuo təči mm në.

Aja! 'nää ralët nei majyi në.

'E! lať rakië! njo! ititöö nei majyi ikuo təči mm në.

**'Ei iseč "Majyi kuo təči mm" në jó ngäť 'e!
rangäť inë.**

'E! jau li tyalä lako'ö kö 'naä në.

Tiē 1-13 alia! ralēt majyi kuo tēt mm.

( ) Koralie matyi	( ) Firma kíel tēt <u>mm</u>
( ) Njol'	( ) Ira 'le' kíel jau' kíel tēt <u>mm</u>
( ) Üö	( ) Alial 'nial juü Sugerencias
( ) Alial juü	( ) 'E' lää
( ) Jm isaï tēt <u>mm</u>	( ) Jm isaï <u>mm</u>
( ) Yie!	( ) Jm isaï achí'e
( ) Ira 'le' kíel kuo <u>mm</u>	

Saati (I) lajēt ichie, (J) lajēt jau ta jau imaka!†
majyi ikuo tēt mm nē:

Imachii	I	J
Koralie 'nää ne'i majyi kuo tēt <u>mm</u> nē chie firma kíel tēt <u>mm</u> .		
Koralie 'nää ralle' lajēt jm isaï tēt <u>mm</u> jnia ikíel achí'e.		
Tēt teü 'nää ne'i majyi kuo tēt <u>mm</u> ralle' jm isaï <u>mm</u> aja! kui jnia ora i'aä.		
Iato! 'nää ralle' ikuli <u>mm</u> jnia firma kíel akuo <u>mm</u> .		

Kie kö jéu jau irangáť kore.

'E! juö majyi ikuo təi mm:

- a) 'Ei i
- ä) Mm i
- b) Juü juol'

Ira 'le! neí majyi kuo təi mm në kíel!

- a) Jä chie
- ä) Oö chie
- b) Öö chie

Tyío 'o!...

Majyi kuo təi mm lei kö ijuö 'eij iasaï təi mm ka'a jö achí'e 'yi'e kö jnia o 'liö mm, ira 'le! kale'u 'e! laä achí'e kolö jual' iaje təi mm kíli, jnia ralle! alia! 'naä mm ka'a jö lai tsej achí'e.

I'eti tja

'Ei jau ratöö inë alia! lei i mm i.

Aisia atyia i jnia. (Sajaiftsei)

Alial' sialä. (Si 'yo'l)

Në maja ajno tiolö. (Sajaiftsei)

Maja ájm. (Si 'yo'l)

'Nie! jau seit jö juol' latä lítetü naï në.

Omañt'i 'e!...

S

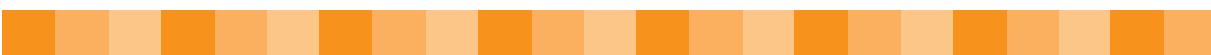
'leii tia, 'nia! tönjë 'aï 'oi lia! ralle!, kala jö lingäät chie i'leii.

Jua në rée 'leii jau iratyia në, alei lia! ratyia, 'le'i kore i 'nia! jnia chie alia! tisa!, lajang chie pa lingäät i'leii.

'Ei tia jau irasa! tanei në.

Nai imalíé! juö iratöö tanei në:

'Ei tochiö jnia 'ü'lö tio'lö. Jé kore 'e! ralle! jnia alia! jö le! raki!ë. Jú'lö irasa! në jnia ne! ujñiá kala jö 'leii tia.

Jä apéi! jöö ré

(Á'naa: iaja!i átsai kia ma!)

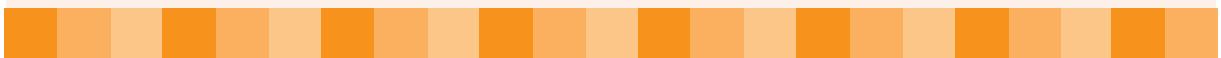
Átsai kia ma! sa! jä chie pí!. Jma! imtsa! pee siä: jma! ásilyie jnia añi! tio'lö jmal! jniä. Kona! pa jniä laja! ásilyie jnia añi! kona! pa jniai tio'l! lia!. Jö pale!, ma aasikiä tseei siä. Ájua në 'nei tia ikale!u alia! la!, mku kië lei isi 'yo'lö jnia tsei lia!.

Likuu alial' laï ngeï a'nieï kö inéï. Ikia'l a'neï, lei li jáu isileï; lei la ilët kö seü. Jnia, oje'e je rakia irajnia ám kíel' ájeu kíel' a'lei ñïl jno, jniä asia a'lei ñïl ke'lul ám jno asia kië, je jno asia 'nial' ikoö. j'llio maï chilö tsei!

Átyili jnia la ijnia ákau nïë. Ájua në l'neï tja ikale'u alial' laï, j'llio maï tsei lei! Jé ijnia ám kíel' a'lei ñfl' në lei li tyjö tsei átyil' ijnia la ijnia ákau nïë në, jnia 'llio maï sil'yo'lö lei atët anaü tyii iléi je atöö në...

Antoine de Saint-Exupéry. *El Principito*, México, Editores Mexicanos Unidos, 1996, pp. 74-75.

Tyia jau jñia! chie aanaü ia'e'lì në.

I'ë! rajual' irasaï në.
I'Aï tiöl' tyiai jau kíel'.
Alial' laï tie! iratyia në.

Juö ko l'ítsei neï kíel' j'leit'.

Arañgäf' lë! rajual' lako'lö kö irasaï në.
Jë ( ) Åsia ( )

Araje'u ikoö l'ëf' komeil' jau irasaï inë.
Jë ( ) Åsia ( )

'E i'lëit në Átsai jnia áüö, neï Jyimataï i'lëit kia'la jnia neï wajñíá ka'la lajö lëit tja. Ira l'le! taneï në ma'lö! iko'ö ka'la lajö juo! i'lëit:

Éi tochiö irasaï në jnia 'nië! l'ë! jö 'nii lei.

I'le alia! naï jau l'le'e.

'Nial! likm'm alia! naï jau ityeï paï inë jö ma'lö! neï ka'la jö naï re i'lëit.

Tyiö l'ö! l'ë! saï irasaï, üö iratöö laï asaï jnia laï ajuo! jau lia!. Illa jö lët tönjë naï ga imalje lëit.

'Ei irasaï në, jé kore nio! në jnia l'ei jau ira tyia.

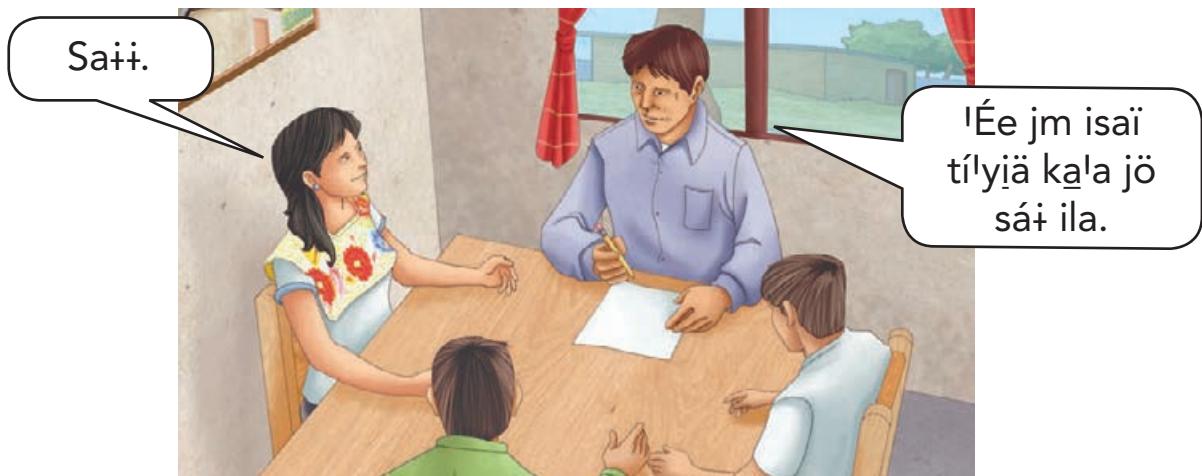
Adö Erik Utøo Neü ara siaï kö wajáï tsei jö 'nili 'naïï 'uo kíelirakia Ma! Sijeli Sä Lei Jé Jeu Jeïl yé tei joo Maló, 'nii 'naïï iköö adö Abé Seïï Seii, ka'la jö tiol'i wajáï tsei isiaï, ka'la jö kaïï ia'naïï jö 'nial juï kö majyi iratöö firma kíli.

Illa pajö 'uo 'naïï jé ájua në 'no'ö.

'Liö maï tøi tsei 'uo në láá pee.

Tä tsei, chié jau! jö ka'la lei kö majyi isia ialai jnia ia'naïï ka'la jö sa li siä wajáï tsei ta kaïï.

Júa! jnia ngář ingäř tā neř ně.

'E! lař silei neř njoř ně.

'E! lař si sař adöř nřiř ně neř majyi.

Alřet juř majyi laně.

Oma asařt kö majyi laně.

'E ilətt në Átsai jnia áüö, nē Jyimatā ilətt kia'la
jnia nē wajñíá ka'la lajö lətt tia.

Jé jnia 'ei irasāt në.

MAJYI ISIA IALAI JNIA IA'NA!fl

Jeu Ma' Sijel'i itäi Jé Jeū Jein yá t̄ei Maló, Ñijeu, ní 10:00
ora jm 23 s̄et febrero ñi 2012 si lei majyi ilai jnia i'nāt kö
l̄uo iköö adöñ̄t! Erick Pantoja Manuel jnia adȫm Isabel
Jacinto Isidro l̄iwäi tiol'i siai Ma' Sijel'i jo kiel adöñ̄t! Erick
Pantoja Manuel a'nāii kale'u l̄uo kiel i'lyio tsēi 'ñiai \$800.00
(JÑIÄ ÑIÄLO IKÄU 00/100 M.N.) konë a'ye'l'i sil'yo'l'i jnia
konë t̄ei ia'nāt:

Ta ñēi t̄ei: 25 'ei

Ta jia 'yie t̄ei: 14 'ei

Ta tyä 'yie t̄ei: 30 'ei

Ta kiä t̄ei: 20 'ei

Alēi majyi isia ialai jnia ia'nāt! la jeu Ma' Sijel'i, Jé Jeū Jein
Maló Ñijeu, 23 s̄et febrero ñi 2012.

Aa'nāt

Erick Pantoja Manuel

Aala

Isabel Jacinto Isidro

Atēi nēi tio'ö
C. Sergio Palacios Agustín

C. Mario Pedro Santiago

Jnia ma dyä ta neï në alia! li sì sait kore majyi në.

Koralje neï majyi isía ialái jnia ia'nalït në rat öö: _____

- a) Jm isaï majyi në.
- ä) Jm isaï jnia *firma* kíel' aa'naït jnia aala.
- b) Jm isaï ateï neï tio!ö.

Ta iato! kö majyi isía ialái jnia ia'nalït rat öö: _____

- a) Iratje!
- ä) Jm isaï jnia *firma* kíel' aa'nalït, aala jnia ateï neï tio!
- b) Jm isaï majyi në.

Neï majyi isía ialái jnia ia'nalït rat je!: _____

- a) Jm isaï aa'nalït, atio!ö u'ñiö!, jm isaï aala jnia ako!ö akaï.
- ä) Ako!ö akaï, *firma* kíel' aa'nalït.
- b) Jm isaï jnia *firma* kíel' aa'nalït jnia tio!ö u'ñiö!.

Tyío 'o!...

Kö majyi isía ialái jnia ia'nalït leï kö majyi ijuö öö chie kö joo kíel' (a'nalït) ilgei i 'Inia! ku'l'ii kö ia'nalït (ala) 'Inia! ma'lmäi, ákau jnia lëi ikö iratöö.

Sait kö majyi isía ialái jnia ia'nalït. Jé iratöö taneï në jó sait.

Sei awajeu në adö Sé Éu Contreras asiä Gojm arä 'nii kuai Sä Lei Jé Jeu Jeïl, lei asia täi kíli ngeü ja jeu mataü.

Kö jm Asé Éú atyii jau! kialä jö asa††! neii i!nii !na‡ jä akuajø†! kiai a!ei jo! a'a kialä.

Sa† alia! 'nia! s† sa† ne† majyi isía ialái jnia ia'na!‡ kialä.

Jm isaï a'na‡ akuajø†!

Jm isaï atei ne† tiö!

I†ë jnia yie! ialø† majyi isía ialái jnia ia'na!‡.

I†ë! !na††.

Akolö kei.

Lia' ma aralje irasa† në sa†† kö majyi isia ialai jnia ia'na'† iku'oo iköö Asé Éú Contreras.

Ájua në 'nial, jú'lö irasa† në jé alia' ramm tanei në.

Majyi isía ialái jnia ia'na'† ratöö jm̄ isaï ateï neï tiö!
I'Ël awa_ 'nial jnia o alai.
I'Aï laa.

Jáť aleť majyi isía ialái jnia ia'na!ť ně.

!Aï tiöl' juö firma neř majyi isía ialái jnia ia'na!ť ně.

Mm iköö ajňia'l a mätať ně wa jei ira 'lle' taneř ně.

Alial rasať ně olęť ada kore.

Oarasia jau isa rasať kore.

La ma araljé oasaťť jňiaa letra pá.

Ta iato' kolö kö teři ně oatjë ám pí!

Sať iseť majyi isía ialái jnia ia'na!ť, ájua ně sa jöö
rasať jnia o ájua ně ajňia'l mätať akui kö koláli
tsei alia'l ju'ö.

Ityie 'eii! irasa!

Waniala ko 'nää ira 'ée majyi kuo təi mm jnia
Majyi isia ialai jnia ia'nalit. Olijua! 'nei jau alia! lei
ko'ö kö irasa! jau.

Majyi kuo təi mm

Majyi isia ialai jnia ia'nalit

Sat jnia jua!

'Ei jnia sat jau. Jau jm kie! Jé Jeu Jei!

'Ei makéi lei majyi nē.

Allei jnia ja! 'nia! la ko'ö kö majyi nē.

Ile 'nial sañi.

Juö ko 'éitsei neï kíé! **j'ëití**

Jé, 'éi lajët jau jnia ngäť lajët ingäť.

aasia'

aloo

ukoo

áloo

átaa

'ee

Áteé! 'le'e, o wakä!ä kuo kaché jau.

Jnáï kö jeu kore nikin íwakäï kuo jau até! 'le'i.

aasia'

aloo

ukoo

áloo

átaa

'ee

'Éi lajé! jau né jnia ngáï lajé! ingäï.

ataa

tiaa

loo

aaii

isiee

akuua

Jau ima raléi në !ë! atyjä mäkéi lët.

Jau iratöö joo tä chié në tje neï jeu i'nia! chíee.

_____ake'lui jé ku. **aloo**

Tä tsei jnäjä _____ në. **loo**

Tä pá _____. **aasia!**

Atët juol' jm' júó tä _____ !ai. **tiia**

Tyje alää ne'jä _____. **ataa**

Tä _____ jö kuaa pí në arasiä. **ukoo**

'Éi lajët jau në jnia júö! já! sajöö rasa!.

átáa _____ áloo _____

álóó _____ áaíí _____

isieé _____ eé _____

Kö iköï jau chie

Wa níá! ikö! iseti

Kie kö jéu jau irangáï kore alia! tøi la ko'ö kö irangaï në.

Løt kö jau isia kö i 'Inaï, ikö chie, løt kö jau téi jnia sajœu!

- a) Majyi kíel' tøi mm
- ä) Majyi ijuü jau
- b) Majyi isäï
- ch) Majyi isía ialái jnia ia'nalï

Løt kö jau isäï jä chie iköö jä asaï. Ityíai jau jeu rasaï, atøt chie tiol'i igm' tiol'i. Ilala pa lei li tyiai jau tiol'i jeu rasaï la.

- a) Majyi isäï
- ä) Majyi ijuü jau
- b) Majyi isilei jm
- ch) majyi ijuü jau

Løt kö ijuö 'el'i isaï tøi mm ka'a jö li 'lia! mm kíel' achílé.

- a) Majyi kuo tøi mm
- ä) Majyi ijuü jau
- b) Majyi kuo tøi mm
- ch) Majyi isía ialái jnia ia'nalï

Lə̄ti kö ityíí jau re kö jo, ilə̄ti i'naï ikuli jnia íköjo 'nial ma lmaï kö 'má!, ákaú jnia o 'ë! ikö iset.

- a) Majyi kuo tə̄i mm
- ä) Majyi isäï
- b) Majyi isilei jm
- ch) Majyi isía ialái jnia ialna!†

Lə̄ti kö irasat komeil tjel niol jnia ralə̄ti ratjel kore, 'liö 'nä ra 'lel, 'aï jm jnia ora juü lakol kö isilei.

- a) Majyi isilei jm
- ä) Majyi isía ialái jnia ialna!†
- b) Majyi ijuü jau
- ch) Majyi isäï

Lə̄ti kö ira 'ée alial lei kala jö si lang 'ë! 'nii juü.

- a) Majyi kuo tə̄i mm
- ä) Majyi ira 'le alial juü kö mää
- b) Majyi isilei jm
- ch) Majyi ijuü jau

'Ei ira 'lel taneñ në.

Juö kö ko 'eitsei i 'nial jeul aniil (am) reül akua tasə̄ti jo Gojm la, ia kua 'löö sí káiï jm lái 'uo i'nañ areül.

Nail ga isál† majyii isäï jau, kie kö jeu jau i 'nial chíé tönië neñ majyi isäï jau.

Yie' jnia l'ëe   üö   jm isaï sitá
'aï kíé!   lajët ikíé! chie 'ñiä   jm isaï jnia   firma
Jau tsei   i 'ee   itje'   i 'ai+ jau

Sa+ majyi isäi jau.

Notas

Notas

Notas

Notas

Jmai dsa chii' o dsa kää'

Itidsə'l kiadsa köl laní

Sen kiä! keng paloma ✓ lakeng tareé imakalía
kuri kia! já titöö lakeng 'nang.

'Nang 1

- Kalikuë'l lakeng ne músi kiä! jégl ritöö jula músi kádsá í jádse léri kial dsa kää!, si i tög dsa, si jmadsa jégl, si keidsa jégl, si téadsa kää! músi isen ritü'l 'niø jeng jai e jégl ríju'l kiä! e tá jmadsa lakeng ne llaa
- Jai! kuri ala! lia lakeng ne jégl töö ni lakeng 'nang.
- Jai! kuri ala! lia kala! jégl ritöö kiä! i hiui juel! jégl risen ni si.
- Rññiel! e lijuel! jégl töö ni si i lœa dsa kia! 'nang já maka jmó tá madyio.
- Kalikuë'l ala! 'niu' sändsa si kiä! jégl jméi' ní si já töö jégl madyio.
- Jai! ala! kasändsa kuri! jégl töö 'nang ja risen makajai!

Jmoje jégl i kakä! kuri 'nang laa

Ejmäi _____

Jmäidsa kia! firma kia! dsa e si

|E|dsa dsa |lia! jégl jméi

Jmai dsa chii' o dsa kää'

Itidsə'l kiadsa já matág

RFE o CURP

'Nang 2

- Kalikuë'l alie! , atel! e lia kuin jmadsa tá jégl töö ní 'nang ja risen .
- Jail! e ríju'l jégl titöö já makajmadsa tá kia! lakeng 'nang si já töö jégl
- Jail kuri! e ne müsi lia já töö maké ní jégl kia! lakeng 'nang.
- Kalikuë'l lia lakeng ne jégl a ja jmadsa tá, jula ja töö kudsú! jégl, signo kia! punto kiai! ala! sändsa jégl i 'niudsas jü'.
- Kalikuë'l lia chikié'jmäi lïedsa tij talajmodsa jégl e ríju'l já risen iritöö madyio o kalajé! jégl.
- Jail ala! lia sändsa jégl kia! jégl jméi' imakajai! töö 'nang.

Jmoje jégl i kakä! kuri 'nang laa

Ejmäi _____

Jmäidsa kia! firma kia! dsa e si

'E+ jnia sa+ jau. Jau jm kíe! Jé Jeu Je'i!
Jyimata+ adö

Eksamén i ngäïdsa iä! já kato! j+

É kalikuei

A liñiu! kiøi

Firma kia! dsa chii! o dsa käái

Dato kia! jmáï kajmodsa
E jmáï
Até! kajmodsa
kakuø

!Eidsa dsa li+al jé+gjmei

En este material encontrarás actividades que te ayudarán a poner en práctica tu conocimiento sobre la lectura y la escritura de nuestra lengua Chinanteca de Usila, a través del trabajo con diferentes tipos de textos.

La finalidad de este material es que sigas interesándote por aprender más sobre la lectura y la escritura en tu lengua.

Neí jyimataä la tyä'ä 'liö ililei itsei iko'ö ima'ö'neï kajö lei likm'm alia' ø̄t jnia sañ jaú Jau jm kíéñ Jé Jeü Jeï, lajø̄t nääi tá ialø̄t irasañ ila. Awasañ ka lajö 'neï tio'ö jia ke'ü 'o'o ili ngǟt alia' jö 'ø̄t jnia sañ ja'u.

Te'e jnië 'neï ka lajö 'no'ö 'liö maï nääi alia' jö likm'm lajø̄t í awasañ neí majyi la.

M
E
V
y
T
... Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

Gente INEA
por un México mejor

DISTRIBUCIÓN GRATUITA
Itä kui